

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

BEST WESTERN
Louisiana
57 Units, Open: 2008
\$60,000/Unit
POSITIVE CASH FLOW
Seller's Financing

Jas Randhawa
510.406.5056

INDUS VALLEY INVESTMENTS

Worldwide Travel, Inc.

Your One Stop Shop For International Travel Needs

Michigan Office Serving Community Since 1975.
29211 Ford Rd.
Garden City, MI 48135

Los Angeles Office
2701 E. Chapman Ave.
Ste. No. 108, Fullerton, CA 92831
Phone: 714-449-7766
Toll Free: 866-889-1203
Fax: 714-449-7767

Tel: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Fax: 866-300-9725

Lowest Fare Guaranteed

Email: punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com

Tenth Year in Publication

ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ

Price 50¢

ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਬੀਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 5, January 31, 2009

20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074

Ph: 847-359-0746, Fax: 847-705-9388

ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਯਾਦ ਆਇਆ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ

-ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਿਹੜਾ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਣਗੇ, ਇਹ ਅਜੇ ਇੱਤਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ, ਪਰ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਣੇ ਸ੍ਰੂਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ 'ਚ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲੋਂ ਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰੀ, ਸਗੋਂ ਚੋਣ ਮੁੱਦੇ ਉਛਾਲਣ 'ਚ ਵੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਿੱਠੇ ਬਾਸਤੇ 'ਚ ਪਾਇਆ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਛੋਝਿਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ

ਮੰਨਦੀ ਹੈ।

ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਲੋਚਕ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਛਾਲਣ ਪਿੱਛੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਚਾਲ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਲ ਰਹੀਆਂ ਚੁਲਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਖੋਲੀਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿੱਥੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪੈਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਫਰਸਿਪ ਦੀ

ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੁਢੇੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲ.ਕੇ. ਅਡਵਾਨੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਮਾਈ ਕੰਟਰੀ-ਮਾਈ ਲਾਈਫ਼' ਵਿਚ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਾਦਲ ਦੀ ਮਨਸਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਰਚੇ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਆਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਮੁੱਕ ਹਮਾਇਤੀ ਰਹੇ ਕੈਪਟਨ ਆਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਕੌਮੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਸ. ਬਾਦਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵਕਤ ਦੀ ਧੂੜ ਜੰਮ ਜਾਣ ਦਿੱਤੀ, ਨੇ ਹੁਣ ਅਚਾਨਕ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਖਤਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਪੰਜਾਬ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦਾ ਅਸਲੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮਣਾ ਖੱਟਣ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਇਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਉਠਾ ਕੇ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਟਿੱਪਣੀਕਰ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦੇ ਆਲੋਚਕ ਸ. ਬਾਦਲ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਤੇ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਲਈ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲ ਜ਼ਰੂਰ ਸਰਕਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 6 ਉਤੇ)

ਭਾਰਤ ਦੇ 60ਵੇਂ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪਰੇਡ ਮੌਕੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇੰਡੀਆ ਗੇਟ ਵਿਖੇ ਅਮਰ ਜਵਾਨ ਜ਼ੰਦੀ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼

North American Truck Stop

ਵਧੀਆ ਤੇ ਤਸਲੀਬਖੁਸ਼ ਸਰਵਿਸ
ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜ਼ ਭਾਵ 'ਤੇ

ਟਰੱਕ ਟਰੇਲਰ ਰੀਪੇਅਰ,
ਟਾਇਰ ਸਰਵਿਸ
ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ

909-350-3310, 909-697-5808

balwindernats@yahoo.com

14320 Slover Ave., Fontana, CA 92337

*Reefer Repairs on

ThermoKing & Carrier

*Full Service & Inspections

*Truck & Trailer Body Repairs

*A to Z Tractor Repairs

*Tire Sales-New & Used

*2 Fuel Island-Diesel

Competitive Prices

Omni
Realty

Specializing in Gas Stations,
Motels and Residential

www.omnirealtyonline.com
Vijay@omnirealtyonline.com

9100 Southwest Freeway, Suite 111
Houston, TX 77074

A
AFFORDABLE
MORTGAGE INC.

SBA Loans
Conventional Loans
Residential Loans
www.affordablemortgage.usa

ਆਪਣੀਆਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

Low Down
Payment
100% Financing

ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਵਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦ ਖਿਲਾਫ਼ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਨਵੀਂ ਇੱਲੀ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪੁਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਗੇ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਅਤਿਵਾਦ ਇਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਲਪ੍ਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਪਾਰਿਸਤਾਨ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਨਾਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਆਜਾਦ ਤੱਤਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਤੁਰਕ ਸਵੀਕਾਰਨੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਉਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਾਖਿਕਾਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਤਿਵਾਦ ਤੇ ਕੱਟੜਵਾਦ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਅਹਿਮ

ਮੁੱਦਾ ਕਰਾਰ ਦਿਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਖੁਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਵਿਤੜਤਾ ਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੱਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ: 7800 ਕਰੋੜ ਦੇ ਸੱਤਿਆਮ

'ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਗੋਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਏਸੀਅਨਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ

ਮੈਲਬੋਂਨ : 'ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਦਿਵਸ' ਦੇ ਜ਼ਸ਼ਨਾਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਤਿਆਂ ਨੇ ਰੱਤ ਕੇ ਹੁੱਲਡਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਏਸੀਅਨੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਫਬਟੀਆਂ ਕਸੀਆਂ, ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਖਾਨੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਕ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਤੇ ਏਸੀਅਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੁਟ ਕੀਤੀ।

'ਦੇਲੀ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ਼' ਦੀ ਰੰਧੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬੀਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦੋ ਰਾਨ ਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਭੈਡੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਤੇ ਹੁੱਲਡਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸੱਤਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਆਮ ਮਸਾਫਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਜ ਕੇ ਦਹਿਸਤ ਫੈਲਾਈ। ਸਿਫ਼ਨੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਇਤਿਰਾਜ਼ੀਗੇ ਨਾਅਰੋਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭੰਨਤੇ ਕੀਤੀ। ਰੰਧੋਰਟ

ਜੇਤੂ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟਾਂ 'ਤੇ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਸੀਅਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਫਰਜ਼ਨੇ: ਨੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਟੋਰਾਂ ਉਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਤੇਰਾਂ ਕੈਸੀਅਰ ਕਲਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਲੋਡੋਰਨੀਆ ਲਾਟਰੀ ਦੀਆਂ ਜੇਤੂ ਟਿਕਟਾਂ ਉਤੇ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਪੈਸੇ ਆਪਣੀ ਸੇਬ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੋ ਹੋਰ ਕੈਸੀਅਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਕੈਸੀਅਰ ਕਲਰਕਾਂ ਨੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਆਏ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਦੱਸ ਦਿਤਾ ਕਿ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ।

ਸਾਬਕਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਭਾਵਿੱਤਿਨੀਆਂ ਸੁਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

ਪਿਟਸਬਰਗ (ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਤਾ): ਸਥਾਨਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਦਲਿਤ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਆਗੂ, ਉਥੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਤੇ ਕੈਲੋਡੋਰਨੀਆ ਸਟੋਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਆਰਥਿਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਏਸੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਰਿਹਿ ਗੱਲ ਦਾ ਸਥਾਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਵਰਗ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਤੋਂ ਮਕਬੂਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਰਖਾਏ ਗਏ ਸਹਿਜ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਣ ਉਪਰੰਤ ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸੋਗਮਈ ਤੇ ਰਸਤਿਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵੈਨਕਵਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਐਮ.ਪੀ. ਸੁੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨ ਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਿਰਵਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜੱਸੀ ਖੰਗੜਾ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸੁਰਧਾ ਦੇ ਢੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਸੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜਾਨ, ਓਕਲੈਂਡ ਸਿਟੀ ਮੇਅਰ ਲੈਰੀ ਰਿਡ ਨੇ ਵੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਕਾਬਲ ਤੇ ਮਹਾਨ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਕੈਲੋਡੋਰਨੀਆ ਸਟੋਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਗਵਰਨਰ ਜੱਸੇਹਨ ਗੈਰੀ ਪੁੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਟੋਰ ਦੇ ਲੋਕ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਗੇ।

ਸੁਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਉਘੀਆਂ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਦੀਦਾਰ ਸਿੱਖ ਬੈਂਸ, ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕਲਬੀਪ ਸੰਘੇਤਾ, ਨਾਜਰ ਸਿੱਖ ਕੁਨਰ, ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਤੋਂ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੱਖ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਆਗੂ ਸਾਮਲ ਸਨ।

ਘੁੱਟਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨਿਜੀ ਫਰਮਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੇਅਰ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿਠਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਕ ਅਸਿਹਾ ਮੁਲਕ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁਤ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਾਭ 'ਚ ਪਾਂਡੂ ਖੱਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਹਿਮ ਵਰਗ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅੰਗੇ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਗਿਆਂ ਵਾਲਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ

ਇੰਡੀਆਨਐਪੋਲਿਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸਸ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦਰਖਾਸਤ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਫੈਕਸ ਕਰੋ ਜਾਂ ਈਮੇਲ ਕਰੋ

ਫੈਕਸ: 847-705-9388
e-mail:
punjabtimes1@sbcglobal.net

Matrimonials

Suitable US citizen or green card holder mach for Kamboj Sikh US citizen boy, 5'10", 26, electric engineer working in a reputed company near Chicago, call: 224-623-3923 or e-mail at bababalji@yahoo.com

Jatt Sikh parents seek suitable match for their 5'7", fair, slim, beautiful 32 year old Medical Doctor daughter currently practicing medicine in Illinois. She is good natured, family oriented, and is well versed in both cultures. Seeking successful, US based Jatt Sikh professional (Doctor, Dentist, Lawyer, MBA) from respectable family. Please send biodata with recent pictures to navdesy@hotmail.com. Serious inquiries only!

ਕੁਕ/ਤੰਦੂਰੀਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਰੀਨੋ, ਨੇਵਾਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਲਈ ਕੁਕ/ਤੰਦੂਰੀਆ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ।

ਕਾਲ ਕਰੋ: ਕੰਵਲ

775-530-0000

ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ
ਘਰਾਂ/ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਹੀਆ ਕਾਰਪੈਟ ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਕਾਇਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਲਾਟਰੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਸਿਕਾਇਤ ਰਿਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵ

ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਜ਼ਬਰੀ ਏਕਤਾ ਦੀ ਮੁਹਿਮ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਜ਼ਬਰੀ ਏਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਖੀਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਥਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ 2 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅੰਭਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਤ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ.

ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੂੰ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਵਿਚ ਚੱਚ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣਗੇ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਥਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਪੀ ਜੋ ਸੂਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿਮ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲੇਗੀ, ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਪਣੀ ਗੱਲ ਮਨਵਾਉਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਅਪਣੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹੁਕਮਾਂ 'ਚ ਸਥਾਨ ਇਕਾਈ ਦੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ-ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਦੀ 13 ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਾਪੁ ਮੁਹਿਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣ ਚੱਲੇਗੀ, ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਪਣੀ ਗੱਲ ਮਨਵਾਉਣ 'ਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਸੁਲਾਈ ਅਤੇ ਇਕਥਿਆਂ ਚਲਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਧੱਤਵਾਂਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਹੋਈ ਪਰ ਪੈਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਸਾਮਲ ਨਾ ਹੋਏ। ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨੂੰ ਮੁਖੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਰੈਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਨਗੇ।

ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਮੁਖੀ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈਕਮਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਦਾ ਮੁਖੀ ਅਸਥਵੀ ਸੇਖਤੀ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦਾ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਚੀ, ਖੜ੍ਹਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਬਾਰੀ ਲਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਅਸਥਵੀ ਕਮਾਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਹਲਕੇ ਦਾ ਮੁਖੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ

- ਕੈਪਟਨ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਯਤਨ
- ਮਾਝੀ ਮੇਲੇ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੈਪਟਨ ਬਿਨਾ ਵਿੱਕੀ ਰਹੀ
- ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਰੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਯਤਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਛੁੱਟ ਜਾਰੀ
- ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ

ਸਮਸੇਰ ਸਿੰਘ ਦੂਲੋ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਫਿਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘਗਲਾ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅੰਬਿਕਾ ਸੋਨੀ, ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿੰਦਰਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਬਠਿੰਡਾ ਦਾ ਵਰਿੰਦਰ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਮੁਖੀ ਮਨੀਸ਼ ਤਿਵਾਤੀ ਨੂੰ ਬਾਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਾਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿਮ ਅੰਭੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਕੁਝ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸੂਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸਵਾਗਤ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਧੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਸਾਮਲ ਹੋਏ।

ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਦੇ ਹਾਈਕਮਾਨ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਦੁ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਠਿੱਬੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ, ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਏ।

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਸੁਲਾਈ ਅਤੇ ਇਕਥਿਆਂ ਚਲਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਧੱਤਵਾਂਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਹੋਈ ਪਰ ਪੈਰ 'ਤੇ ਆਗੂ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਚੁਣ੍ਹ ਕੈਪਟਨ, ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ, ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਏ।

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਸੁਲਾਈ ਅਤੇ ਇਕਥਿਆਂ ਚਲਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਧੱਤਵਾਂਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹਫ਼ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਬਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਹੋਈ ਪਰ ਪੈਰ 'ਤੇ ਆਗੂ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਚੁਣ੍ਹ ਕੈਪਟਨ, ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ, ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਆਗੂ ਮੰਨਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਏ।

ਪੜਾ ਸੂਰੂ ਕਰਨਗੇ।

ਉਪਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀਂਘ ਚੋਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਵੀ ਕਿਵੇਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਸਗੋਂ ਸੰਧਿਆ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤ ਤਥਾਤੀਲੀ 'ਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਵਰਕਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਧੀਕੀ ਦਾ ਇਸਾਬਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਰੱਖੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਸਗੋਂ ਸੰਧਿਆ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤ ਤਥਾਤੀਲੀ 'ਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਵਰਕਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਧੀਕੀ ਦਾ ਇਸਾਬਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਰੱਖੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਪਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਹੋਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੋਰੋਸੇਰੀ ਦਿੱਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਤ ਤਥਾਤੀਲੀ 'ਤੇ ਇਕ-ਇਕ ਵਰਕਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਧੀਕੀ ਦਾ ਇਸਾਬਲ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਹਲਕੇ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਰੱਖੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਮੀਦ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖੰਡ ਸਨਾਤ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸੀਜ਼ਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਵ ਮੱਧ ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਤਾਂ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅਧੀਰ ਵਿਚ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕੈ. ਕੰਵਲਜੀ ਸਿੰਘ

ਭਾਵੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਉਪਰਾਲਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ। ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਫਰੀਦਰ ਦਾ ਮਾਤਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਗੰਨਾ ਕਾਮਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਲਈ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਗੰਨੇ ਹੋਣਾ ਰਕਬਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਖੋਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੈ। ਫੈਕਸ ਮਸੀਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀ ਸਿੰਘ ਇਹ ਤਾਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਮਿੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀਆਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਵਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡ ਸਨਾਤ ਨੂੰ ਧੈਰਾਂ ਸਿਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਸ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚ ਜੰਜਲੀ ਦੀ ਕੋਜ਼ੈਨਰੇਸ਼ਨ ਲਈ 29 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਵਿਚ ਕੋਜ਼ੈਨਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਨੀਂਹੋ ਪੱਥਰ 29 ਜਨਵਰੀ

ਪੁਲਿਸ ਤਸੱਦੂਦ ਨੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਖਾੜਕੁ ਬਣਾਇਆ-ਕਾਲੇਕੇ

ਟਾਂਗਰਾ : ਇਥੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਕਾਲੇਕੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਖਾੜਕੁ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕੇ ਨੇ ਜੇਲੁ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਕਾਲੇਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੂਕਰਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਰਖਵਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ 25 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਭੋਗ ਪੈ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੋਧੁਰੀ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਉੱਥੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਗੱਜਣ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਸੁਣਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕੇ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਰੱਖਿਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ ਹਾਕੀ ਖਿਡਕਾਰੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਕੀ ਖਿਡਕਾਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਘਰੋਂ ਭਰੋਂਡਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਖਾਣ ਲਈ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ 1988 ਵਿਚ ਫੜ ਕੇ ਝੁਨਾ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੇਲੁ ਭੇਜ ਦਿਤਾ।

ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਛਾਪੇ ਮਾਰਨੇ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਤਸੱਦੂਦ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪੁਲਿਸ ਦੌਕਾਨ ਲਈ ਤੇ ਮੈਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਚਲ ਵਾਸੇ।

ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਸਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ। ਮੇਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਭਣੋਈ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਤਸੱਦੂਦ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੋਏ। ਇਕ

ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ 30 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਭੋਗਪੁਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਦਾ ਨੀਹੋ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭੋਗਪੁਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮਿੱਲ ਦੀ ਪਿੱਖਾਈ ਸਮਰੱਥਾ 5500 ਟਨ ਕੀਤੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ

ਕੋਜ਼ੈਨਰੇਸ਼ਨ ਪਲਾਂਟ ਵੀ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇਵਾਲ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੈਕਟ ਦਾ ਨੀਹੋ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਇਸ ਸਾਲ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਦਾ ਸੰਕਟ ਟਾਲਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਨੀਤੀ ਹੋ ਰਹੇ।

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਤਾਰ ਗੰਨਾ ਸਨਾਤ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੰਨੇ ਵਿਚ ਰੁਚੀ ਲਗਤਾਰ ਘਟਦੀ ਗਈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੰਨਾ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਰੱਖਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਰੋਸ ਵਿਖਾਵੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਵਾਧਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਖਾਈ ਲਈ 206 ਲੱਖ ਕੁਇੱਟਲ ਗੰਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਿੱਲਾਂ ਦਾ ਘਾਟਾ ਪੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਥੀ ਇਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਕੁਲ 95 ਲੱਖ ਕੁਇੱਟਲ ਗੰਨਾ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਸੀਜ਼ਨ ਚਲਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖੰਡ ਸਨਾਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ

ਇਸ ਵਾਰ ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਹਰੀ ਮਾਰ ਪਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪਏ ਕੋਰੇ ਕਾਰਨ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਕੱਦ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਰਸੁ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਗੰਨੇ ਦੇ ਤਾਤ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਂਜ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਗੰਨੇ ਹੋਣ ਕਰਕਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿੱਲਾਂ ਕੋਲ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

ਗੰਨਾ ਘੱਟ ਆਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ 9 ਖੰਡ ਮਿੱਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਮਿੱਲਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੌਰਿਡਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਿੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਬੁੱਢੇਵਾਲ ਦੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖੇਤਰ ਸਹਿਰੀ ਬਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਘਰ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਲ ਹੁਣ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਚੱਲੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਬਾਦਲ ਦਾ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਬਟਾਲਾ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਸੰਸਦੀ ਖੇਤਰ

ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ

ਵਿਚ ਰੈਲੀਆਂ ਦੀ ਲੱਡੀ ਵਿਚ ਬਟਾਲਾ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਜਨਸਭਾਵ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਲੰਗਾਹ ਨੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਖੰਨਾ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਪਿੱਖੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੋ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਦਈ ਬਣ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀਟ ਜਿਤਾ ਦੇਵਾਂਗੇ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਅਸਲੀਲਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਪਟਿਆਲਾ : ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਅਪਣਾ ਖੋਜ-ਪੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਜਸ਼ਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਸਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਇਕ ਖੋਜਾਰਬਣ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੇਕਸਮੈਨ ਵਲੋਂ ਚੁਕੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਲੰਘੀ 23 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਨ 'ਤੇ ਜੂਂ ਸਰਕ ਹੀ ਗਈ। ਉਸੁਂ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ 'ਝਨਾ' ਦੀ ਰਾਤ' ਕਿਤਾਬ ਉਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਖੋਜ ਵਿਧੀ ਜ਼ਰੀਏ ਨਾਰੀ ਦੇ ਤਨਾ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਹਿਆਰਬਣ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਗਠਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡੀਨ ਅਕਾਦਮਕ ਮਾਮਲੇ ਡਾ. ਐਮ.ਐਸ. ਸੈਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਨ ਬਣਾਈ ਇਸ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਡੀਨ ਖੋਜ ਡਾ. ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਅਗਰੇਤੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਰੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਆਫ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਦਰਲੇ ਸੁਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵੀ.ਸੀ. ਨੇ ਅਪਣੇ ਉਪਰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਖੋਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇ. ਸਤੀਜਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਖੋਜ ਵਿਹਿਆਰਬਣ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਸੀਲ ਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਚੁਕਣ ਲਈ ਯਤਨਸੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸੱਭਤਾਂ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਡਿਗਰੀ ਪੀ.-ਐਚ.ਡੀ. ਦੇ ਖੋਜ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਯ.ਜੀ.ਸੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਨ 'ਵਰਸਿਟੀ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਵਿਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਾਂਗ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਵੀ ਕਾਰਜਸੀਲ ਹੈ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਟੱਬਰ ਪੁਰਾਣੀ ਲੀਹੇ

ਬਲਿਆਂਵਾਲੀ : ਇਕ ਪਸੇ ਜਿਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਾਲੇ ਹਾਲਤ ਦੇ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਚੈਪਟਰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਸੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬੇਟਾ ਰਣਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਘੀਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਹੋਧੀ ਪ੍ਰੀਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਵਲ ਖਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਐਨਡੀਏ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਸਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੁੜੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਵਿਹੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਘੇਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ 25 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬਾਲਿਆਂਵਾਲੀ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਣਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮੁੜੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ, ਉਥੇ ਮਲੋਟ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਮੁਹਿਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਰੈਲੀ 'ਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੋਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ।

ਬਾਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਲਿਆਂਵਾਲੀ 'ਚ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਣਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੱਦੀ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਲਾਭੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਛਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਣਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

2 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਰੈਲੀ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਸੁਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਜਲਦੀ ਹੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਜਸਮੀਰ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਰੂ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਹੋਰ 'ਚ ਆਏ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਹਿਤੈਸੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਜਸਮੀਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਹਮਲੇ 'ਚ ਉਹਦੀ ਬੱਬੀ ਅੱਖ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਹਿਰ ਦੇ ਕੁਈਨਜ਼ ਸਥਾਨਕ ਵਿਭਾਗ 'ਚ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਇਕ ਦੁਕਾਨ 'ਚ 21 ਸਾਲਾ ਜਸਮੀਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਦੋ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸੁਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਲੁੱਟ-ਥੋਰ ਦੋ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਤੀਜੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜਸਮੀਰ ਦੀ ਅੱਖ, ਪਿੱਠ ਤੋਂ ਛਾਡੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਥਿਆਰ

ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹੀ ਪਤਨੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਡਾ. ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਉਪਰ ਵੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਸਿਕਾਇਤ ਵੀ ਸੀ ਕੋਲ ਪਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਕ ਖੋਜਾਰਬਣ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਉਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀਲਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣ ਦੇ

ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਖੋਜਾਰਬਣ ਅੱਜ ਤਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਹਿਆਰਬਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਵੇਦਨਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ

ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ

ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਖੋਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਗਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇ. ਸਤੀਜਸ਼

ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਖੋਜ ਵਿਹਿਆਰਬਣ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਸੀਲ ਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਚੁਕਣ ਲਈ ਯਤਨਸੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸੱਭਤਾਂ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਡਿਗਰੀ ਪੀ.-ਐਚ.ਡੀ. ਦੇ ਖੋਜ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਯ.ਜੀ.ਸੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਧੀ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਗਤੀਸੀਲ ਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਚੁਕਣ ਲਈ ਯਤਨਸੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸੱਭਤਾਂ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਡਿਗਰੀ ਪੀ.-ਐਚ.ਡੀ. ਦੇ ਖੋਜ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਮੁੱਠ ਮਾਰਨ, ਜਨਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਵਿਭਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ੰਗ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗਰਭਪਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਖੂਲ੍ਹ ਅਤੇ ਵੇਸਵਾਪਨ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੌਨੀਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਵਾਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਿਹਰਾਂ ਕੇ, ਸਾਹਿਤ, ਮਿਥਿਹਸ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਨੀਵੇਂ

ਬੁਸ੍ਤ ਤੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਤਰੰਜ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਪੱਤੇ

ਸਮੁੱਚੀ ਧਰਤੀ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅੰਦਰ ਇਕ ਤੁਫਾਨ ਉਠਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮੀਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਨ ਨੇ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਭਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਐਨ ਉਸਦੇ ਭਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਲੋਂ ਗਾਜਾ ਉੱਪਰ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ 1300 ਮੌਤਾਂ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜਖਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਨੇ, ਪ੍ਰਸਿਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਵਤ ਵਾਂਗ ਇਹੋ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਜਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਭਤ ਦੀਵੇ ਬੁਝਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਜਾਰ ਬੁਸ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਰਤੂਤ ਵਿਖਾ ਕੇ ਗਿਆ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਵਿਚੁਧੁ “ਜੰਗੀ ਮੁਜ਼ਰਮ” ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਣ ਕੇ ਸ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਨ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਮੀਰੀਕੀ ਜਹਾਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਮਿਜਾਬੀਲ ਦਾਗ ਕੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦਾ ਵੀਕਾਸਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਰੁਧ ਕਰਜ਼ਈ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਫਗਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਹੋਟਲਾਂ ਤੇ ਦਸ ਮੁੰਸਲ ਮਾਨ ਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹੋਣੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਦੋਸ਼ ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਰਦਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੱਜੀ ਥੁੱਧ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰੀ ਕੇਠਾਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰਿਆਂ ਤੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ‘ਅੱਤਵਾਦੀ’ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹਰਿਮਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਏ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਢੁਹਾਈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚੁਧੁ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਖ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ? ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਹਾਕਮ ਰਤਾ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਖਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਕੇਂਦਰੀ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ‘ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤ ਨਾਰਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। 21 ਅਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ‘ਚ ਹੋਈ ਦੋ-ਰੋਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ.ਪੀ. ਚੋਪਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ‘ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ 2500 ਤੋਂ 2800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦਿੱਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬੁਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਅੱਸਤਾਨ 4000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ‘ਤੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਜਿਹੜੇ ਅੱਕਤੇ ਪੁੱਧਰੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਭਾਅ 9 ਰੁਪਏ 82 ਪੈਸੇ ਤੱਕ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਖਰੀਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਅੱਸਤ 6 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ? ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਗੁਰਧਾਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਂ ਭਿਆਨਕ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅੱਡੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਗਭਗ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾਈ ਫਿਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਿਠੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਪੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਇ ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂਦੇਵ ਪਰਾਇ॥” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪਰਮਬੰਸ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਕੀਦੀ, ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਅਤੇ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੈਲਦਾਰ। ਸਾਫ਼ਸਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਚੌਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਫੁੱਕੀ ਜਿੰਨਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਹੀਜ਼ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੋਚ ਢੰਗ ਪੁਰਾਤਨ ਇਸਲਾਮ ਵਿਰੋਧੀ ਰਵਾਇਤ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਨੰਜਿਠਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ “ਕਿ ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ” ਪਰ

ਗਿਆਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਂ ਭਿਆਨਕ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅੱਡੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾਈ ਫਿਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਭਾਗ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ’ਤੇ ਕਾਬਲ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਤੋਂ ਕੱਟਣਾ, ਰੱਜ ਕੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਪੈਂਧੇ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਖਰ ਤੇ ਲੈ ਜਾਣਾ, ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ।

ਇਸਨੂੰ ਸਿਰੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਸੁਖਬੀਰ

ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਹੀ ਚੁਕਾਈ ਗਈ। ਭਾਵ ਬਾਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਬੇਟਾ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਆਸੂਡੋਸ, ਸਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭਨਿਆਰੇ ਆਦਿ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਉਪਾਧਿਕ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅੰਜ ਕਲੁ ਲੰਗਰਾਂ ਲਈ ਦਾਣੇ ਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ‘ਨੰਨੀ ਫ਼ਾਂ’ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਪੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਇ ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂਦੇਵ ਪਠਾਇ॥” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰ ਮੈਨੁੰ ਪਰਮਬੰਸ ਸਿੰਘ ਰੋਮਾਣ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਕੀਦੀ, ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੈਲਦਾਰ। ਸਾਫ਼ਸਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਚੌਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਫੁੱਕੀ ਜਿੰਨਾ ਗਿਆਨ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਗੈਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਆਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਿਠੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਪੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਇ ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂਦੇਵ ਪਥਾਇ॥” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਪੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਇ ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂਦੇਵ ਪਥਾਇ॥” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਪੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਇ ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂਦੇਵ ਪਥਾਇ॥” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਤੇ ਪੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮਹਿ ਆਇ ਧਰਮ ਹੇਤੁ ਗੁਰੂਦੇਵ ਪਥਾਇ॥” ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਦਵੀ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਰੁ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 31 ਜਨਵਰੀ, 2009

ਨਾਸਤਿਕ, ਰੱਬ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਸੁੱਕ ਹੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਝੱਗਾ ਚੁੱਕਿਆ

ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੱਖਣ ਏਸੀਆ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗਠੋੜਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਪਰਨ ਜਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਾਕ ਉਬਾਗਾ ਨੇ ਜਿਥੇ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮੁਸਲਮ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਖੇਲ੍ਹੇ ਗਏ ਤਸੀਹਾ ਕੇਂਦਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਕ ਵਿਚੋਂ ਫੌਜ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਡਰੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਲਾਗੇ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਗੀ ਰਿਤਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨੀ ਪਵੇਗੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵੱਡੀ ਗੈਰ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਦਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਕਸਾਇਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਬਿਅਨ ਵਿਚ ਸਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਮਦਦ ਦੇਣੀ ਹੈ ਦੇਵੇਂ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਤਾਂ ਨਾ ਦੇਵੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਚੀਨ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਫਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਬਚੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚੀਨ ਦੇ ਉਪ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਚੈਕ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੈਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਉਹ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਚੈਕ ਵਿਚ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹੁਣ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਉਸ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਚੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜਾ ਹੈ।

ਜਾਦ ਰਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਗੈਰ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਧਾਉਣੇ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣ ਲਈ ਆਖਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰਾਜ਼ਦੂਤ ਹੁਸੈਨ ਹਕੀਕੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਹਾਂ ਮੁੱਖੀ ਨਾ ਅਪਣਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਬਦਲਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। ਉੱਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਆਪਣੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨੀਤੀ ਹਾਂ ਮੁੱਖੀ ਹੈ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹੋ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘਿਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਅਟੁੱਟ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬਦਲਣ ਦੇ ਮਡ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਲੜੀ ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੀਨ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅਜੇ ਟੁੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਕੁਟਨੀਤਿਕ ਗਠੋੜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਾਲੇ ਖੇਮੇ ਵਿਚ ਧੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਸਰਹੱਦ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਗਲ ਦੀ ਢਾਹੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਡਾਲਰ ਵੀ ਭੋਟੇ ਜਾਣ। ਬੁਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਇਹ ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਇਹੋ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੈਰ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲਈ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅੱਖੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਜਨਤਕ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਫੌਜ ਕਥਿਤ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਉਸ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣਾ ਤੈਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਮਹੂਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸਲਾਮਿਕ ਕੱਤੜਪੰਥੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਖੇਡ ਖਾਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ ਕਦਮ ਪੈਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ। ਇਸੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿਚੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਥਾਂ ਚੀਨ ਨਾਲ ਗਠੋੜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਉੱਜ ਵੀ ਚੀਨ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਸਦਾ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲੋਂ ਖੇਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਜੰਗਾਂ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਜੰਗ ਚੀਨ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਕੋਲ ਹਾਲੇ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲੋਂ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਵਾਲਾ ਦਰਜਾ ਖੁਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੀਨ ਇਕ ਸੰਸਾਰ ਤਾਕਤ ਵਜੋਂ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦਾ ਠੁੰਮਣਾ ਮਿਲਣਾ ਵੱਡੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲਣਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ-ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਸਾਰਬਕ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਹਣ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਚੱਕਣੇ ਹੋਣਗੇ।

ਬਾ-ਮੁਲਾਹਜ਼ਾ ਕਲਮਕਾਰ!
 ਕੰਮ ਕੈਂਚੀ ਦਾ ਪਾੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣਾ,
 ਸੂਈ ਧਾਗੇ ਲੈ ਜੋੜ ਮਿਲਾਈਂ ਯਾਰਾ।
 ਤੀਰ ਖਿੱਚ ਕੇ ਛੱਡੇ ਨਾ ਮੁੜਨ ਪਿਛੇ,
 ਪਹਿਲਾਂ ਤੌਲ ਕੇ ਬੋਲ ਅਲਾਈਂ ਯਾਰਾ।
 ਜਿਹੜੇ ਉਬਲਦੇ ਕ੍ਰੋਪ ਦੇ ਨਾਲ ਹਿਰਦੇ,
 ਦਾਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਜ਼ਰਾ ਪਿਲਾਈਂ ਯਾਰਾ।
 ਤੇੜਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਕਰੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼,
 ਗੁਲ ਨਵੇਂ ਨਾ ਹੋਰ ਖਿਲਾਈਂ ਯਾਰਾ।
 ਦੇਵੀਂ ਹੋਕਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਇਤਫਾਕ ਵਾਲਾ,
 ਸਾਜ਼ੇ-ਨਫਰਤਾਂ ਦਿਲੋਂ ਭਜਾਈਂ ਯਾਰਾ।
 ਕਲਮ ਹੁੰਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਿਥੀ,
 ਸੋਜ ਸਮਝ ਕੇ ਇਤਾਨੂੰ ਜਲਾਈ ਯਾਰਾ।

W 37

-ଚାଚା ବେଲିହାଜୁ

ਸੁਖਬੀਰ-ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਵਧੀ

ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਭਲਾਂ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਖਬਰ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ [REDACTED] ਜਤਿਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਚੋਂਰ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਵੀ ਨਵੇਂ ਦੌਰਾਂ ਦੀ ਸੂਰਾਤਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੈਰਾਨੀ ਜਤਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਲਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਮੌਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਬਿਨਟ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦੇ ਕੇ ਹਲਚਲ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਚੁੱਣੀ ਹੋਣੀਗੀਆਂ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਝੁਲਸੇ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1985 ਵਿਚ ਗ੍ਰਾਹਿ ਰਸ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੋਸਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਪਟਨ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਾ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਰਸ਼ਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਗਨਜੋੜ ਵਿਚ ਵਾਪੀ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾ ਦੇਣਾ

ਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਪ
ਮੁੰਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਾ ਜਾਂ
ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਲੋਕਤੱਤਰਿਕ
ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਅਤੇ
ਅਜਿਹਾ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹੋ
ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ
ਭਾਈਵਾਲ ਭਾਰਤਾ ਸਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦ ਪ੍ਰਦਸ਼ ਨਤਾ
ਨਾਰਾਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਹਾਈਕਮਾਂਡ
ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਭੈਰੋਂ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਾਵਤ ਅਤੇ ਉਤੱਰ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ
ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਰਜਿਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਗਠੋੜ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇਤਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਭੈਰੋਂ ਸਿੱਖ ਸੇਖਾਵਤ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਲਿਆਣ ਸਿੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਂਦਰੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੀ ਸੁਧਾ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਾਈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਛੱਡ ਸੌਂਹ ਚੁੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਜੱਟ ਜਾਣ।

ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੌਂਹ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਗਲਤਫ਼ਹਿਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਖਬੀਰ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣਗੇ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸ੍ਰੂਤਾਤ ਹੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਸੌਂਹ ਭਲਾਂ ਹੀ ਹੁਣ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਸੁਖਬੀਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਸਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲ ਸੁਖਬੀਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ਼ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਗੰਜਾਇਸ਼ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਖਬੀਰ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਉਪ-ਮੁੱਖ

ਦੇਵਤੇ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਦੈ

ਨੂੰ 'ਅਰਵਲ' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
 ਇਸ ਪਿੰਡ 'ਚ 3 ਸੁਨਿਆਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਨੇ
 ਆਰਡਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਰਡਰ ਮੁਤਾਬਕ ਮਹੀਨਾ
 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 'ਅਰੂਵਲ' ਬਣਾਉਣੇ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ
 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੁਨਿਆਰ ਐਸ。
 ਬਾਲਾਸੁਬਰਗਮੀਅਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਉਸਨੇ
 ਇਤ੍ਥ ਅਕਤੂਬਰ 'ਤੇ 37 ਫੁੱਟ ਲੰਬਾ ਤੇ 35 ਕਿਲੋ ਭਾਰਤੀ

ਪਿਛਲੇ ਸੂਕ਼ਰਵਾਰ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ
ਮੰਦੀਰ 'ਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾ-ਪਾਠ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦੇਵਤਾ ਅੰਗੇ 1000 'ਅਰੂਹਲ' (ਹਥਿਆਰ) ਤੋਂ 500 ਬੱਕਰੇ
ਚੜ੍ਹਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ
ਉਥੋਂ ਇਸ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਆਇਆ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਪਿੰਡ 'ਚ 300 ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 100 ਦਲਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਅਜੇ ਵੀ ਦਲਿਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਡਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੂਜਾ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਖਲਪੁਰਮ ਦੇ ਇਕ ਕੌਸ਼ਲਰ ਐਮ. ਮੁਰੂਗਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਆਪਣੀ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੰਦਰ 'ਚ 'ਅਰੁਵਲ' ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਨਿਆਰ

ਅਜੇਕੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਯਾਦ ਦਾ ਆਇਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇੱਨਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਠੰਡ ਅਤੇ ਭੀੜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸੂਕਰਗਜ਼ਾਰ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ ਇਥੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਸਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲਾਂ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕੁ ਪੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੰਗ ਛਿੜੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਅਰਥਵਿਸਥਾ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਹੈ।

ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਘਰ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਚਿੰਤਤ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਫੀਸ ਕਿੱਤਾਂ ਦੇਂਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ 'ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਬਿਲਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਕਿੱਤਾਂ ਭਰਨਗੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਿੱਧੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਫਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਪੀੜੀ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ ਇਹ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਵਿਰੋਧ ਆਉਣਗੇ, ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੁਰੂਆਤ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਿਨ ਵੀ ਆਉਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਤੱਤ ਤੋਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦੇ

ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਵਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਹੀ ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਹੋ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਰ ਦਿਨ ਉਸ ਓਵਲ ਆਫਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਇਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀ ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਹੀ ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਹੋ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਹਰ ਦਿਨ ਉਸ ਓਵਲ ਆਫਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਇਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀ ਸੀ।

ਇਹੀ ਉਹ ਰੱਸੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਸਾਂਝੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੰਦੂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਹੋਰੇਕ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੌਖਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹੀ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਦੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮੁਹਿਮ ਸੂਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਕ ਭਰੋਸਾ ਕਿ ਸੇਕਰ ਅਸੀਂ ਖੂਦ ਦੂਜੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਹਿਚਾਨਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਕ੍ਕੇ ਟਿਕਸ, ਰਿਪਬਲਿਕ ਅਤੇ ਇੰਡੀਪੈਂਟ ਲਾਤਿਨੀ, ਏਸ਼ੀਆਈ ਅਤੇ ਮੂਲ ਅਮਰੀਕੀ, ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਗੋਰੇ, ਸਮਲਿੰਗਿਕ ਅਤੇ ਉਲਟੇ ਲਿੰਗਕ, ਅਪਾਹਿਜ ਅਤੇ ਆਮ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਸਕੇ ਤਾਂ ਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ।

ਅੱਜ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਥੇ ਖੜਾ ਹਾਂ, ਕੌਣ ਮੈਨੂੰ ਇੰਨੀ ਢੂੰਘੀ ਉਮੀਦ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਸਾਨੂੰ ਘੇਰਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਸੰਗਮਰਮਰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ, ਹਰ ਨਸਲ, ਖੇਤਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ

ਅਸੈਂਬਲੀ ਲਈ ਨੀਂ ਪੈਸ਼ੀਦਾਨੀ ਦੀ ਪੱਧਰੀ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਇਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀ ਸੀ।

ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਹਿਸਾ ਦਾ ਬਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਛੇਤਰੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਖੂਨ ਵਹਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਚਿੜ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਵਿਸਵਾਸ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਮਾਰਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੇਤੇ ਜਿਹੇ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿਚੁਧ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਪੀੜੀ ਲਈ ਸੁਰਧਾਂ ਜਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਪਿਲਾਫ਼ ਡਾਕ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਵਾਂਗ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੱਥਰ

ਹਾਰਵਰਡ ਬਿਜਨੈਸ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਰਵਰਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ. ਦਾ ਖਰਚ ਦੱਸ ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਦੇਂਦੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ. ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਹਾਰਵਰਡ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕੀਤੀ ਗਣਾ ਸਸਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ. ਪੈਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਬਿਜਨੈਸ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ. ਦੀ ਵਿੱਤ ਵਿਸਥਾ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਦੀ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੱਤ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ 8 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਰਕਮ ਗੁਆਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਵਿੱਤ ਤਕਰੀਬਨ 29 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਮੁਕਾਬਲੇ 2900 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਿਹਤਰ ਬਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਸਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਹੀਆਂ ਨੌਜ਼ੀਗਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਸੁਚਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਿੰਨਾ ਫਰਕ ਹੈ? ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ., ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਜੋਕਰ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੰਡ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਆਈ.ਆਈ.ਐਮ. ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਕਰੀਬਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਦੇ ਸੁਚਾਰੇ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਕੈਂਟਨ ਗੁਰੂਘਰ 'ਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮਨਾਇਆ

ਕੈਂਟਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ (ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ): ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਕੈਂਟਨ ਵਿਖੇ 25 ਜਨਵਰੀ (ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਬੜੀ ਸੁਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਪਰੰਤ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ। ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹੈਂਡ ਗੰਧੀ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਬੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਰਸਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਮੌਜੂਦਾ

ਦੀਆਂ ਸੁਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂਘਰ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕਲ ਦੇ ਮਿਡ ਟਰਮ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ 31 ਜਨਵਰੀ (ਸਨਿਚਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:40 ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅੰਭ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੰਡਜ਼ਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਨਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵੇਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲ੍ਹਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਰੂਪ, ਸਿੰਖ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿੰਖ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਸਕਰਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਿੰਕੀ

ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ: ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦਾ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾ 'ਤੇ ਬਣੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ 'ਸਮਾਈਲ ਪਿੰਕੀ' ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਮੁਸਕਰਾ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਦੀ ਕੁੜੀ ਪ੍ਰਸਿੰਧੀ ਦੀ ਦੇਹਲੀ 'ਤੇ ਜਾ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਮਪੁਰ ਦਾ ਹਥ ਦੀ ਵਾਸੀ 6 ਸਾਲਾ ਪਿੰਕੀ ਜੋ ਕਿ ਵਾਹਾਣਸੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਦੇ ਕਿਨੇ ਨਹੀਂ ਗਈ, ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਆਸਕਰ ਸਮਾਗਮ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਹੀ ਖਿੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਾਸੀ ਨੌਜਵਾਨ ਰਾਮਸੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਪਿੰਕੀ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੰਧੀ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।'

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਬੰਡੀ ਕੱਪ-ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ

ਇੰਡੀਆਨਾ ਦੇ ਇੰਡੀਅਨਾਪੋਲਿਸ ਸਹਿਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸ. ਦਰਸਨ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕਾ ਤੇ ਸ. ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰਭਜਨ ਯਾਦਗਾਰੀ ਟਰੱਸਟ (ਇਬਰਾਹੀਮਪੁਰ) ਵਲੋਂ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ ਦੇ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਤੀਸਰਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਬੰਡੀ ਕੱਪ ਅਮਿੱਟ ਡਾਪ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ।

ਤਸਵੀਰਾਂ: ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

**ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਵੱਡੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਲੀ
ਮੁਬਾਰਕ! ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ
ਬੇਲਾਗ ਤੇ ਬੇਬਾਕ ਅਖਬਾਰ ਦਿਨ ਦੁੱਗਣੀ ਰਾਤ ਚੌਗਣੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰੇ।**

ਸ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ
847-668-0176

ਸ. ਸਹਿਰਨ ਸਿੰਘ ਸੈਨੀ
773-841-2720

R & S PETRO INC.

ਲੋਂਗ ਰੂਟ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ! ਹੁਣ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹਾ ਗਿਆ ਹੈ

Imperial Truck Wash & Repair

*One Stop Center For Truckers-Repairs-Tires-Wash
All Kinds of Welding Work
& General Repair.*

Alignment

- *Transmission
- *Clutch
- *Brakes
- *Suspension
- *Oil Change
- *Rear End
- *Wet Kit & PTO Pumps
- *Alternators
- *Starters
- *Cement Blower

Spot Free Truck Wash

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵੈਲਡਿੰਗ ਵਰਕ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਰਿਪੋਰਟ
ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤ

Oil Change \$189.99 Only

Brake \$99.00 With Labor

Wheel Seal \$89.00 With Labor

Labor Rate \$59.00 Hourly Rate

Wheel Balancing

5809 South State Rd 3, Spiceland, IN- 47385
interstate 70 Exit 123 (Turn Right Yellow Building)

24 Hours Road Service & Towing

Jasvir Singh (765) 987-7000

India Curry Restaurant at Truck Plaza

Facilities for Truckers at Truck Plaza.

- ☒ India Restaurant and Full Bar
- ☒ 10 Acres of Truck Parking
- ☒ Brand New 2 Bays of Express Lube
- ☒ Brand New 2 Bays of General Repair
- ☒ Brand New One Bay for Alignment,
- ☒ Wheel Balancing and Tires
- ☒ Brand New 2 Bays Spot Free Truck Wash

***Indian food for truckers Dine-in and To Go**

***Bar- Beer, Liquor and Wine**

***To Go Beer Liquor and Wine**

Free Showers

ਨਹਾਉਣ-ਯੋਣ ਦਾ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ
ਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਾ
ਬਹਿ ਕੇ ਖਾਓ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ

ਬਾਰ, ਬੀਅਰ, ਲਿੱਕਰ
ਅਤੇ ਵਾਈਨ
ਬਹਿ ਕੇ ਪੀਓ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ

10 ਏਕੜ ਬਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ

Bringing your homeland closer since 1974

ILLINOIS

HEADQUARTERS:
PATEL BROTHERS
2610 W. DEVON AVENUE
CHICAGO, IL 60659
T: 773.262.7777, 773.764.1857
F: 773.262.7914

PATEL BROTHERS
873 E. SCHAUMBURG ROAD
SCHAUMBURG, IL 60193
T: 847.524.1111

INDIANA

PATEL BROTHERS
4150 LAFAYETTE RD. SUITE F&G
INDIANAPOLIS, IN 46254
T: 317.293.8345 F: 317.293.8395

KENTUCKY

PATEL BROTHERS
1830 HURSTBOURNE PKWY
LOUISVILLE, KY 40220
T: 502.499.9791

GEORGIA

PATEL BROTHERS
1711 CHURCH STREET
DECATUR, GA 30033
T: 404.296.2696
F: 404.296.2698

MISSISSIPPI

PATEL CASH & CARRY
6800 W. OLD CANTON RD SUITE 102
RIGDELAND, MS 39157
T: 601.952.0332

PATEL BROTHERS
1999 HWY 80 WEST
SUITE 15
JACKSON, MS 39204
T: 601.353.6611

PENNSYLVANIA

PATEL BROTHERS
4145 WILLIAM PENN HWY
MONROEVILLE, PA 15146
T: 412.372.2758 F: 412.380.0144

PATEL BROTHERS
1915 STREET ROAD
BENSalem, PA 19020

OHIO

PATEL BROTHERS
1170 KENNY SQUARE MALL
COLUMBUS, OH 43220
T: 614.273.1376

PATEL BROTHERS
6876 PEARL ROAD
MIDDLEBURGH HTS., OH 44130
T: 440.885.4440

CALIFORNIA

PATEL BROTHERS
2039 EL CAMINO REAL
SANTA CLARA, CA 95050
T: 408.261.3555
F: 408.261.3545

MICHIGAN

PATEL BROTHERS
28684 FORD ROAD
GARDEN CITY, MI 48135
T: 734.427.4445
F: 734.427.4985

PATEL BROTHERS
28950 ORCHARD LAKE ROAD
FARMINGTON HILLS, MI 48334
T: 248.851.7470

PATEL BROTHERS
37196 DEQUINDRE ROAD
STERLING HEIGHTS, MI 48077
T: 586.795.5120

NORTH CAROLINA

PATEL BROTHERS
1419 SOUTH EAST MAYNARD RD
CARY, NC 27511
T: 919.380.0113 F: 919.319.5661

TEXAS

PATEL BROTHERS
5815 HILLCROFT
HOUSTON, TX 77036
T: 713.784.8332
F: 713.784.8341

PATEL BROTHERS
16338, KENSINGTON DR UNIT # 130
SUGARLAND, TX 77479
T: 281.980.1181

PATEL BROTHERS
104 INGE DRIVE
RICHARDSON, TX 75080
T: 972.644.3972

CONNECTICUT

PATEL FOODS
171 E. SPENCER STREET
MANCHESTER, CT 06040
T: 860.645-6100
F: 860.643-9322

MARYLAND

PATEL BROTHERS
6402 BALTI NATIONAL PIKE
ROUTE # 40, SUITE #18B
CATONSVILLE, MD 21228
T: 410.719.2822
F: 410.719.2821

PATEL BROTHERS
15110 FREDERICK ROAD
ROCKVILLE, MD 20850
T: 301.340.8656
F: 301.898.8959

PATEL BROTHERS
2074 UNIVERSITY BLVD
HYATTSVILLE, MD 20783
T: 301.422.1555
F: 301.422.1555

NEW YORK

PATEL BROTHERS
37-27, 74TH STREET,
JACKSON HEIGHTS, NY 11372
T: 718.898.3445 F: 718.898.9243

PATEL BROTHERS
415 SOUTH BROADWAY
HICKSVILLE, NY 11801
T: 516.681.0091 F: 516.681.0072

PATEL BROTHERS
42-92 MAIN STREET
FLUSHING, NY 11355
T: 718.661.1112 F: 718.661.2076

PATEL BROTHERS
124-10, LIBERTY AVENUE
RICHMONDHILL, NY 11419
T: 718.843.2527 F: 718.843.2526

PATEL BROTHERS
251-08 HILLSIDE AVENUE
BELLEROSE, NY 11426
T: 718.470.1356 F: 718.470.0209

CANADA

PATEL CASH & CARRY
700 - MARKHAM ROAD, UNIT # 3 & 4,
SCARBOROUGH, ONTARIO, M1H 2A7
CANADA
T: 416-439-9393 F: 416-438-6446

NEW JERSEY

PATEL CASH & CARRY
1551 OAKTREE RD
ISELIN, NJ 08830
T: 732.205.0187
F: 732.205.0397

PATEL CASH & CARRY
780 NEWARK AVE
JERSEY CITY, NJ 07306
T: 201.222.7572
F: 201.222.1019

PATEL FOOD MARKET
1357 OAKTREE RD
ISELIN, NJ 08830
T: 732.283.7283
F: 732.283.4950

PATEL CASH & CARRY
2800 - RT# 27
RYAN PLAZA
NORTH BRUNSWICK , NJ 28902
T: 732.821.0667
F: 732.821.7232

PATEL BROTHERS
10866, RT 46
PARSIPPANY, NJ 07054

MASSACHUSETTS

PATEL BROTHERS
425 - MOODY STREET
WALTHAM, MA 02453
T: 781.893-1003
F: 781.893-6003

PATEL BROTHERS
501, BOSTON TURNPIKE
SHREWSBURY, MA 01545

VIRGINIA

PATEL BROTHERS
11116 LEE HIGHWAY
FAIRFAX, VA 22030
T: 703.273.7400

TENNESSEE

PATEL BROTHERS
4043 NOLENSVILLE PIKE
NASHVILLE, TN 37211
T: 615.833.1555
F: 615.833.1556

www.patelbros.com

ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਈ ਬਾਗੇ ਬਾਗ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਸਿਹਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੀ ਇਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀ 'ਫਿਜੀਸ਼ੀਅਨਜ਼ ਫਾਰ

ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਮੁਖਤਾਰ ਫਰੈਂਕ ਡੋਨਾਗੁਏ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ

ਬਰਾਕ
ਉਬਾਮਾ

ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ' ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸੀਹਾ ਕੇਂਦਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੇ.ਸੀ. ਵਰਮਾ ਹੋਣਗੇ ਨਵੇਂ 'ਰਾਅ' ਮੁਖੀ

ਨਵੀਂ ਫਿੱਲੀ : ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹੀ ਮੰਤਰੀ ਪੀ. ਚਿੰਦੰਬਰਮ ਦੇ ਅੰਦਰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੇ.ਸੀ. ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀ 'ਰਾਅ' ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੁਖੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਵਰਮਾ 1971 ਬੈਚ ਦੇ ਝਾਰਖੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ।

ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਮੋਸ਼ੇਕ ਚੁਡਰਵੇਦੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੈਣਗੇ। 'ਰਾਅ' ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਰਾਸਤ 'ਤੇ ਮੁੜ ਦਾਅਵਾ ਜਤਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਦਰਸਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸੰਦੂਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਧੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਤਸੀਹਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਅਮਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਨਿਰਪੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ ਕੈਪ ਨੇ ਵੀ ਗੁਆਂਟਾਨੋਮੇ ਖਾਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਸੀਹਾ ਕੇਂਦਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਾਲਾਘ ਕੀਤੀ।

ਅਮਰੀਕੀ ਇਸਲਾਮੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੁਕੀ ਨਿਹਾਦ ਅਵਵਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਹਾਦ ਉਬਾਮਾ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।' ਉਧਰ 'ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗੁਆਂਟਾਨੋਮੇ ਖਾਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੈਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਲਕਾਇਦਾ ਦੀ ਯਮਨੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਉਪ ਮੁਖੀ ਸੈਦ ਅਲੀ-ਅਲ-ਸ਼ਰੀਰੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇਹ ਤਸੀਹਾ ਕੇਂਦਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪਿਛਲੀ ਸੰਭਾਰ ਵਿਚ ਯਮਨੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਨਾ ਵਿਖੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅੰਬੰਸੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਏ ਧਮਾਕੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 2007 ਵਿਚ ਸਾਉਦੀ ਅਰਬ ਵਿਚ ਰਿਹਾਈ ਮੰਜ਼ਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯਮਨ ਵਿਚ ਅਲਕਾਇਦਾ ਦੇ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਉਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਸੇਹਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਲੰਘਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ 'ਵਾਲ ਸਟਰੀਟ ਜਰਨਲ' ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਗਰਭਪਾਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਗੇ। 1984 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੋਨਾਲਡ ਰੀਗਨ ਵੇਲੇ ਬਣੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਅਸਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਗਰਭ ਨਿਰੋਧਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਫੰਡ ਦਿੱਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਗਰਭਪਾਤ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। 1993 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਿੱਲ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਇਹ ਰੋਕ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ 2001 ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬ੍ਰਸ਼ ਨੇ ਇਹ ਰੋਕ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਦਮਸਕ ਤੋਂ ਮੰਜ਼ਿਲੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਗਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਤ ਹਮਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਦੀਆਂ ਹੀ ਦੁਹਰਾਉਣਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ਼ਾਈਲ ਤਾਂ ਹੀ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਹਮਾਸ ਰਾਕਟ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਰੱਖੇਗਾ। ਬੈਰੂਤ ਵਿਚ ਹਮਾਸ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਓਸਾਮਾ ਹਮਦਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੀ ਉਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਚੱਲਦੇ ਸਨ।

ਕਾਸਤਰੋ ਨੇ ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਤਾਰੀਫ 'ਚ ਕਲਮ ਚੁੱਕੀ

ਹਵਾਨਾ : ਕਿਉਂ ਬਾਦ ਦੇ ਬਜ਼ੁਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਦੇ 'ਪਕ ਮਨਜ਼ਿਲਾਂ' ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਛੱਪੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਨਵੇਂ ਅਮਰੀਕੀ ਆਗੂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ ਪੈਂਗੇ।

ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ

ਤੋਂ ਕਾਸਤਰੋ ਦਾ ਕਾਲਮ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਟਕਲਾਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ 82 ਸਾਲਾ ਬਿਮਾਰ ਆਗੂ ਹੁਣ ਮਰਨ ਕੰਢੇ ਹੈਂ। ਲੰਘੀ 22 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਲਮ 'ਅਕਸ' ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਣਾ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕਾਸਤਰੋ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜਨਟਾਈਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਰੱਖਣ ਕਿਸਟੀਨ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਪਿਛਲੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾਂ

ਹਨ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹ ਖਰਚ ਅਤੇ ਖਪਤਵਾਦੀ ਸਿਸਟਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਾਲਮ ਕਿਉਂਬਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਨਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

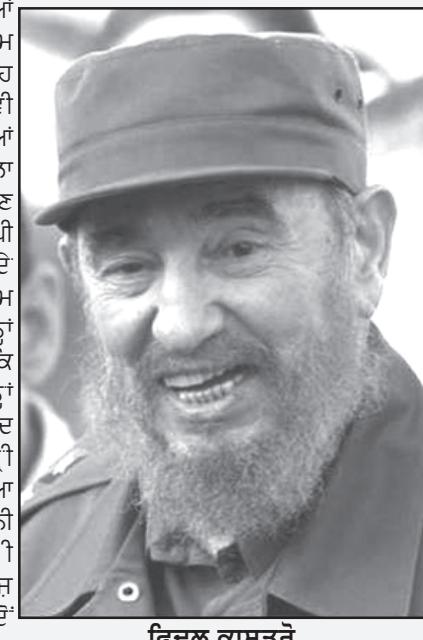
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਬਾਨ। ਕੀ ਮੂਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੂੰ

ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤਾ ਉਮੀਦ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਕਈ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਕਾਰਾਮਦ ਸਾਂਝ ਦੇ ਨਵੇਂ ਯੂਗ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਬੁਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸੰਬੰਧ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿਚਾਵ ਵਾਲੇ ਹੀ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਇਕ ਉਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤੁਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਹੋਰ ਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਬਾਨ ਨੇ ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਹਾਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾਂ

ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਵਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਤਰਫਾਵਾਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਉਦਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਦਾਘਾਟਨੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਟੀਚਿਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਕਾਰਾਮਦ ਸਾਂਝ ਦੇ ਨਵੇਂ ਯੂਗ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਫਿਲਾਂ ਕਾਸਤਰੋ

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਤ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਗੰਭੀਰ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਧਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗਲਾਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ ਮਿਹਤ ਬਣਾਓ

ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੈਕਟਿਕ

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਧਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰ

ਲਿੱਟੇ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਛੋਣਾਂ ਨੇਤੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ 'ਯੂ.ਪੀ.ਏ.' ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ 'ਰਾਜਗ' ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸੌਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਵਾਰਥਾਂ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲ ਵੇਖੀਏ। ਸਪਾ ਨੇਤਾ ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸ਼ਸ਼ੋਧਜ਼ 'ਚ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹੀ ਸੀਟਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪਾ 'ਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਤਰੱਖਲੀ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ (ਰਾਕਪਾ) ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਕਪਾ ਮੁਖੀ ਸਰਦ ਪਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦਾ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਰਾਕਪਾ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਬਦਲ ਲੱਭੇਗੀ। ਲਾਲ ਤੇ ਪਾਸਵਾਨ ਵੀ ਬਿਹਾਰ 'ਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਡੱਡਲੀ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੇ ਮੁਖੀ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਇਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਸੰਗ-ਬੰਦੀ ਲਈ ਫੌਰਨ ਦਬਾਅ ਪਾਵੇ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਧੀਨ ਦਾ ਲੋੜੀਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੀ ਕਾਜਰਕਾਰਨੀ ਦੀ ਥੈਕ 'ਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਵੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਰਬਾਨ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਸੀਲੰਕਾ ਦੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬੇ ਵਾਲੇ ਜਾਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਪਿਛੇਕੜ 'ਚ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ 1970 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੀਲੰਕਾ ਮੁਲ ਰੂਪ 'ਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਿੱਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੀਲੰਕਾ ਦੇ ਨਾਰੀਅਲ ਅਤੇ ਚਾਹ ਬਾਗਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਮਿਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ, ਜੋ ਉੱਤਰੀ ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਸੀਲੰਕਾ 'ਚ ਵਸਾਏ ਗਏ। ਸਿਨਹਾਲੀ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾਲੇ ਸੀਲੰਕਾ

133 ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਪਦਮ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਣਗੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਰਕਾਰ ਨੇ 133 ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਐਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। 10 ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਪਦਮ ਵਿਭੂਸ਼ਣ, 30 ਨੂੰ ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ 93 ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਐਵਾਰਡ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ਦਾਸ਼ਤ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ 'ਚ 86 ਸਾਲਾ ਗਾਇਕ ਭੀਮਸੈਨ ਜੌਸੀ ਨੂੰ ਦੋਣ ਦਾ ਚੁਕਾ ਹੈ।

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੋਨੀ

ਧਰਮ ਵਿਭੂਸ਼ਣ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਨਿਲ ਕਾਂਕੜਕਰ, ਸਨਅਤਕਾਰ ਅਸੋਕ ਐਸ. ਗਾਂਗੁਲੀ, ਡੀ.ਪੀ. ਚਟੋਪਾਇਆਏ, ਜਸਕੀਰ ਸਿੰਘ ਬਲਾਜ, ਪੁਰਸ਼ੇਤਮ ਲਾਲ, ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਹਰ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਬਹੁਗੁਣਾ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਚੈਰਿਟੀ ਦੀ ਸਿਸਟਰ ਨਿਰਮਲਾ ਅਤੇ ਇਸਰੋਂ ਮੁਖੀ ਜੀ। ਮਾਧਵਨ ਨਈਅਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਰੂਪ ਉਲੰਪਿਕ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜੇਤੂ ਅਭਿਨਵ

ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਅਦਾਕਾਰਾ ਹੈਲਨ, ਐਸਵਰਿਆ ਰਾਏ, ਅਕਸੀ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਈਸ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਡਾ. ਰਣਬੀਰ ਚੰਦਰ ਸੋਬੰਦੀ, ਕਲਾ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਕਿਕਟ ਕਪਤਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੋਨੀ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਵਿਸਵ ਬਿਲੀਅਰਡਜ਼ ਚੈਪੀਅਨ ਪੰਕਜ ਅਡਵਾਨੀ, ਟਾਟਾ ਗਰੁਪ ਦੇ ਇੰਡੀਅਨ ਹੋਟਲਜ਼ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵੀ। ਰਖੁਰਾਮ ਸੈਂਟੀ, ਹਿਰਦਿਆਨਾਥ ਮੰਗੇਸ਼ਕਰ, ਗਜ਼ਲ ਗਾਇਕਾ ਪਿਨਾਜ਼ ਮਸਾਨੀ, ਗਾਇਕ ਉਦਿਤ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਹਾਕੀ ਖਿਡਕੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖੁੱਲਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

'ਚ ਤਮਿਲ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਕਿ ਸੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਉਤੱਤ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਤਮਿਲ ਈਲਮ (ਦੇਸ਼) ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹੋਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਆਖਿਰ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਖੁਨ-ਖਰਾਬੇ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਗ ਸੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿੱਟੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਵਿਰੁਧ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਮੁਹੱਿਮ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ। ਫੌਜ ਨੇ ਜਾਫਨ ਤੇ ਵੇਵਨੀਆ ਖੇਤਰ 'ਚ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹਵਾਈ ਪੱਟੀਆਂ

ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਕਝ ਮਾਲ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਮਿਤਰ ਦੇਸ਼ ਸੀਲੰਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਤਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਕ ਲਈ

ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਸੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਾ ਰਾਜਪਕਸ਼ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕਿਹਾ ਵੀ ਹੈ, "ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਾਂ, ਪਰ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾ ਕਰਾਂਗਾ।" ਸੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਹਥਿਆਰ ਢੱਡ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ।

ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਦੀ ਸੀਲੰਕਾ ਦੇ ਤਮਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਾਮਦਰਦੀ ਸਮਝ 'ਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਲਿੱਟੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅੰਨਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨੇਤਾ ਜੈਲਿਲਤਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਜੈਲਿਲਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਿੱਟੇ ਸਮਰਥਕ ਨੇਤਾ ਵਾਈਕੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜੇਲੂ 'ਚ ਡੱਕੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਾਕ-ਆਉਟ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਅੰਨਾ ਡੀ.ਐਮ.ਕੇ. ਨੂੰ ਘੋਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਹੋਰੇ ਵੀ ਹੈ।

ਯਕੀਨੀ ਤੱਕ 'ਤੇ ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀਆਂ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਨੇਤੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਤੱਕ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਹਿ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮੁੱਬਈ ਤੇ ਹੋਰਨੀ ਬਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸੀ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਿੱਟੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ

ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ

ਐਮ. ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ

'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਛਾਪਾਮਾਰਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਨਾ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੌਜ ਨੇ ਵੇਵਨੀਆ 'ਚ ਬਣੇ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਦੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਬੰਕਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਕਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦ

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਦਲ ਰਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

-ਪਿ੍ਰੀ. ਅਮਰਜੀਤ ਪਰਾਗ

ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰਨਾਥ ਸ਼ਰਾਈਨ
ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਕੁਝ ਏਕੜ ਜਮੀਨ ਪਟੇ
'ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਕਸ਼ਾ-ਪੀਰੀ
ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਤਿੰਖਾ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਦਿਆ ਗਿਆ
ਸੀ। ਦੱਜੇ ਪਾਸੇ ਜੰਮ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਗਰਮ
ਹਮਾਈਤ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ
ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਤੇ ਉਤਨਾ ਹੀ ਤਿੰਖਾ ਅੰਦੋਲਨ ਛੇੜ
ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਕਰਫਿਊ, ਹਤਤਾਲ, ਬੰਦ ਅਤੇ
ਅਗਜ਼ਨੀ ਨਿੱਤ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।
ਜੰਮ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬੰਦ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੁਰੀਅਤ ਵਲੋਂ 'ਮੁੱਝੁੱਢਾਬਾਦ
ਚਲੋ' ਦਾ ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੰਮ ਦੇ
ਵਪਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ-
ਜਾਣਾ ਰੋਕਣ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚੋਂ 'ਸਾਡੀ ਮੰਡੀ
ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ' ਦਾ ਵੱਖਵਾਦੀ ਨਾਅਰਾ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ। ਸਥਿਤੀ ਵਿਸਫੋਟਕ ਹੋ ਗਈ। ਕਸ਼ਮੀਰ
ਭਾਰਤ ਹੋਥੇ ਜਾਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ।

ਉਪਰੋਂ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸਮੀਰੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ
ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤੇ
ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੋਣਾਂ ਨਾ ਕਰਾਉਣ
ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਵੱਖਵਾਦੀ
ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਉਪਰੋਂ ਬੇਹੁਦ ਖ਼ਰਾਬ
ਮੌਸਮ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀਆਂ
ਇਕ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ।
ਮੁਫ਼ਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਅਦ ਦੀ ਪੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੇ
ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਰਮ ਖਾੜਕਾਵਾਦ ਦਾ ਰਾਹ
ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਸਵੈ-ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ
ਨੇੜੇ ਸੀ। ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਧੀ ਉਪਰ
ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਉਮਰ ਢਾਰੁਕ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਕ ਮੁਸਲਿਮਾਨ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਇਕ
ਭਾਰਤੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਸ
ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ
ਰਾਜਸੀ ਸਤਾਂ ਦਾ ਕੱਚਾਪਣ ਮਨਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ
ਦੀ ਉਸੰਨ੍ਹ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਨੀ ਹੋਣੀ ਅਵੱਸ਼ ਜਾਪਦੀ
ਸੀ। ਦਹਿਸਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਹੁੰਰੀਅਤ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜੰਮ੍ਹ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾਈ ਉਸ ਲਈ ਖਾਸ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ ਅਤੇ ਫਿਰਕੁ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਕੱਟੜ ਰਿੰਡ੍ਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਗਲੇ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਫਰੰਟ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਵਰਤਾਰਾ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਿਰਕੁ, ਸਿਪਾਂਤਕ, ਅੱਤ-ਰਾਸ਼ਟਰੀਵਾਦੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਹੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। 30 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘਟਦੇ ਵੋਟਰ ਭਾਂਵੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਭਾਂਵੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਉਹ ਸੀਮਿਤ ਸ਼ਨਾਖਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਧੀ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਵਲ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਕੱਟੜਤਾ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੀ ਫਾਹ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਵੋਟਰ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਬੋਝ ਨਾਲ ਲੱਦਣ ਦੀ ਬਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਸੁਖਰਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ
ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਪਿੱਠੜ੍ਹਮੀ
ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬੇਹੱਦ ਦੌਰਾਨੀ
ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਕੇਵਲ 87 ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ
ਸੱਤ ਗੇੜਾਂ ਵਿਚ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਉਲੀਕਿਆ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਅਨੋਖਾ
ਕਦਮ ਸੀ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਬੋਹੁਦ ਖਾਸ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਦਿਹਿਸਤ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਹਿਲੇ ਗੇਰ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਰੀ ਗਿੱਢਤੀ ਵਿਚ ਵੈਟਾਂ ਭੁਗਤੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਹੈਰਾਨੀ ਅਤੇ ਉਕਸੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਇਕ ਪਿਛੋਂ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੱਤ ਦੇ ਸੱਤ ਗੇੜਾਂ ਵਿਚ ਉਸੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਵੈਟਾਂ ਭੁਗਤੀਆਂ ਤਾਂ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿਕ ਗਿਆ। ਚੋਣ ਮਾਹਿਰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਸਨ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੀ ਭਾਰੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇਤਾ ਉਸਰ ਫਾਰੂਕ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰਹੀ। ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਜੰਮ੍ਹ ਵਿਚ ਜੜੂਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਵਾਰ 11 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲਿਆਂ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਤੁੰਤਰ ਪੰਹਿਲਾਂ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਿਕਰ ਸਾਰਬਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਅਕਤੂਬਰ-ਨਵੰਬਰ, 2008 ਵਿਚ ਛੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰੇ ਰਹੇ ਸਨ। 26/11 ਦੇ ਮੁੱਬਈ ਉਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਮਰਥਕ ਇਸਲਾਮੀ ਦਿਹਸਤਗਰਦਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਉਪਰੰਤ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇਤਾ ਵਿਖਾਓਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕੀਤੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ੍ਤੀਖ ਆਗੂ ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨਾਥ ਵਰਗਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸੱਚੀ

ਸਰਬ-ਪਾਰਟੀ ਇੱਕਤੱਰਦਾ ਵਿਚੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ। ਉਹ ਮੰਬਈ ਪ੍ਰੁੰਚੇ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਗੁਜ਼ਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀ ਨਾਰੰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਲਟਾ ਮੁਸਕਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਆਈਆਂ। ਭਾਜਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਰਸਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੁਹ ਉਹ

ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਭਿ੍ਨਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ
ਮੁੱਦੇ ਕਾਰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਸਫ਼ਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ।
ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਫਰੰਟ ਨੂੰ 40 ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ ਦੋ
ਸੀਟਾਂ ‘ਤੇ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ।

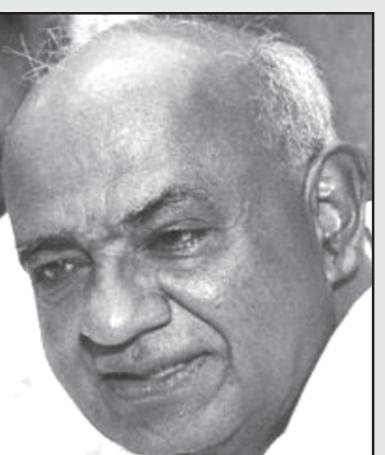
ਕਸਮੀਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ
ਬੰਗਲਾਦੇਸ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਰਵਾਦੀ
ਸੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 80 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧ
ਸੀਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ। ਕੱਟਡਪੰਬੀ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ
ਗੱਠਜੋੜ ਵਾਲੀ ਬੇਗਮ ਜ਼ੀਆ ਨੂੰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਭਰੀ

ਹਾਰ ਹੋਈ।

ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਬਦਲ ਉਸਾਰਨਗੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਅਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਤੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ

ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੇਚੁਰੀ

ਫੈਸਲਾ ਕੁਨ ਬਦਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ
ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਹ
ਸੱਦਾ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਗੁ
ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਯੋਚਰੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਯੋਚਰੀ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੱਤਰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ 'ਚ ਇਕ ਸੰਪਾਦਕੀ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ 15ਵੀਂ ਚੌਣ ਵੇਖਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਬਦਲ

ਐਚ.ਡੀ. ਦੇਵਗੋੜਾ

ਫੈਸਲਾ ਕੁੰਨ ਬਦਲ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਸੁਧਾਰ
ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੱਬੇ ਪੱਧੀ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ
ਕੋਲ ਫੈਸਲਾ ਕੰਨ ਬਦਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੀ
ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਤੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ,
ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਕਤ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਤੇ ਏਕਤਾ
ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕੰਨ ਬਦਲ ਕੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬਤ ਕਰੇਗਾ।

ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਲਕਾਨ ਦਾ ਹਸਤਕਗਰਦਾ ਨਾਲ
ਵਿਆਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
ਇਸ ਹਾਲਤ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਮਰ ਛਾਰੁੱਕ
ਅੰਗੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ
ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਵੀਂ ਸੋਚ, ਨਵੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ
ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਦੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ : (ੳ)
ਫਿਰ ਕੁਝ ਵੰਡ (ਅ) ਜੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ
ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ
ਸੰਤੁਲਨ।

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਵਲੋਂ ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 356 ਅਧੀਨ ਵੱਖਰਾ ਦਰਸਾ ਦੇ ਕੇ ਸੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਸ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਭਾਵਾਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਤਾ ਤੋਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਸਗੋਂ ਜੰਮ੍ਹ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਚਿਰਜੀਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਗਈ। ਉਮਰ ਫਾਰੂਕ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਦੁਰ-ਅੰਦੇਸ਼, ਸਾਫ਼ ਸੁਖਰੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਪਰ ਚੱਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਆਪੁਨਿਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਬਾਇੱਜਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਪਸੀ ਇਕ ਹੋਰ ਪੇਚੀਦਾ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਦਾਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨੇਤੇ ਰਿਹਾਂ ਪਿਆਰੀ ਹਨ ਤੋਂ ਪੱਧੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਹੈਂ।

ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੇ ਚੌਣਾਂ
ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ। ਏਦਾਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ
ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਜਾਂ ਨੂੰ
ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਾਗ ਤੀਜੀ ਵਾਰ
ਸਮੱਚਨ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੱਲ੍ਹੇ ਦੇ
'ਅਜਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆ' ਦੀ ਨਿਕਮੀ ਅਤੇ ਭਿੱਸਟ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਹੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ
ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੱਟਲਪੰਥੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਨੱਜਦੀ
ਭਰੀ ਹਾਰ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆ ਜਿੰਦਗੀ
ਲਈ ਰਿੱਹ ਦੀ ਪਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੋਣਾਂ ਦੇ
ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਉਖੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਉਹ ਹੈ ਆਰਬਿਕਤਾ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ
ਬਣ ਜਾਣਾ। ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਮੰਦਿਅਤੇ ਨੇ ਹਰ
ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਬਿਕ ਲੋੜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ
ਚੇਤੇਨ ਅਤੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ
ਵਿਚ ਵੀ ਓਬਾਮਾ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਮੱਝਥਨ ਇਸੇ
ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿਚ ਪਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸਰੀਰਕ ਭੈਅ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਭੈਅ, ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਰਗ ਸਪੇਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਖੇਡ ਰਾਜਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਹੁਰੀਅਤ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੇਲੇ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਪੇਸ ਦੇਣ ਪਿਛੋਂ ਸਕਾਟਲੈਂਡ, ਆਇਰਲੈਂਡ, ਕਿਊਕੈਟ ਵਿਚ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖਵਾਈ ਲਹਿਰਾਂ ਨਰਮ ਪੈ ਗਈਆਂ

ਕੋਈ ਛੁਪਿਆ ਰੁਸਤਮ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

-ਰਾਜਦੀਪ ਸਰਦੇਸ਼ਾਈ

ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਉਮੀਦਾਂ ਸਨਾਤਨ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਕਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼ੁਰੂ ਪਵਾਰ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਰਾਠਾ ਆਗ ਨੇ ਸੰਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਹਿਸੂਸ ਦਰਜਨ ਭਰ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਲੋਕਿਨ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਿਆ, 'ਜੇਕਰ ਦੇਵੌਡਾ' ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਨੁਭਵ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਤਰੰਨਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਰਦਾਹਲੀ ਦੇ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਇਕਲੋਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਉਨੀਆਂ ਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨੀਆਂ ਕਿ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਥਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ 7-ਰੋਸ ਕੋਰਸ ਰੋਡ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਠਿਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਸੁਰਾਤ ਹੋਈ ਚੰਦਰਸੇਖਰ ਤੋਂ, ਜਦੋਂ 1990 ਵਿਚ ਉਹ ਦੋ-ਫਾਡ ਹੋਏ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਹਿਜ ਦੇ ਮਹਿਸੂਸ 60 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਰ ਪਸਰ ਰਹੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਹੇ। ਪੀ.ਵੀ. ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਓ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਸੰਚਾਲਕ ਤੋਂ ਨਹਿਰ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਗਾਂਹਵਧ ਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਦੋ ਵਰ੍ਗੀਆਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖੇਤਰੀ ਨੇਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਮੰਚ ਰਚਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਸੀ। ਦੇਵਗੋੜਾ ਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਵ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਲਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਰੱਖਿਆ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆ ਵਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸੰਨੀਆਂ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਕਲੋਡਾ ਅਪਵਾਦ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਜਿਹਾ, 'ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਹੈ' ਦਾ ਬੋਰਡ ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਸੰਦੇਖ ਗਏ ਹਨ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆ ਵਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸੰਨੀਆਂ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ।

ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਕਲੋਡਾ ਅਪਵਾਦ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਰੰਪਰਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਜਿਹਾ, 'ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਹੈ' ਦਾ ਬੋਰਡ ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਲਕਰਤਾ ਸੰਦੇਖ ਗਏ ਹਨ।

ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹੇ ਹੀ ਸ਼ਸ਼ੇਪੰਜ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਖਿਰਕਾਰ ਕਿਸ 'ਤੇ ਦਾ ਅਲਾਈਏ। ਪਰੰਪਰਿਕ ਵਿਸ਼ੀ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣੇ

ਸੁਰਦ ਪਵਾਰ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ

ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਮਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ।

ਚਾਈ ਸਾਲ ਤੱਕ ਮਾਇਆਵਤੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ</

ਸਿੱਖੀ 'ਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਸਮਾਜੀ ਅਰਥ

ਪ੍ਰੋ. ਨਿਹਾਰਚੰਜਨ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜੀ-ਆਰਥਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤੀ ਦੀ ਆਰਥਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉਪਜਾਊ ਫਾਂਦੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਬੰਦ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਲਹਿਰ ਨਹੀਂ ਉਠੀ, ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢਾਂਚਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਾਕਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਵਾਇਤਿਆਂ ਇਸ ਉਪਜਾਊ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਸੇ ਹੀ ਸਮਾਜੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਬਾਮੂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਜਾਊ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸੇ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਤਡਰੂਪੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੇ

— ਡਾ. ਜ.ਸ. ਗਰੇਵਾਲ —

ਮਿਲਸਿਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤਕਤਾ ਰੋਸ ਵੀ ਬੇ-ਫਾਇਦਾ ਰਿਹਾ।
ਇਸ ਬਾਰੀਕੀਵੀਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਬਹਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ
ਦੇ ਸਮਾਜੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਗੁਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਿਛਲੀ 15ਵੀਂ ਅਤੇ 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰਥਕ ਸਮਾਜਕ ਠੁੱਕ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਹੁਤ ਰੋਸ ਪੁਗਟ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਇੰਨੀ ਕਰਤੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਭੰਡੀ ਕੀਤੀ, ਸਿੱਨੀ ਕਿ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਾਰੀਖੀ ਸ਼ਬਦੀਆਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, “ਰਾਜੇ ਸੀਂਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁਝੇ/ਜਾਇ ਜਗਾਇਨ ਬੈਨੇ ਸੁਤੇ/ਚਾਰਕ ਨਹਦਾ ਪਾਇਨਿ ਆਉ/ਰਤੁ ਪਿਤੁ ਕੁਤਿਹੋ ਚਟਿ ਜਾਹੁ” (1288) ਅੱਤਿਆਚਾਰੀ ਅਤੇ ਜਾਬਰ ਹਕਮ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਹੇਠਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਭੰਡੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਕ-ਪ੍ਰਥੀ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਇਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਉਹ ਇਕ ਪੁਰਖੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭੰਡੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਸਾਂਝੇ ਇਹਦੀ ਭੌਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਬੁਰਾਗਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ‘ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਪਾਰਮਕ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀਨ ਰੂਪਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਤਕਤਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਰੋਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੋਸ ਨਾਲੋਂ ਵਡੇਰਾ ਹੈ। ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਨਿਸ਼ਫਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਰਮ ਮਨੋਰਥ ਮੁਕਤੀ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਤ, ਸੰਪਰਦਾ, ਲਿੰਗ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਾ ਕਰਿਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਹਰ ਇਕ ਹੋਰੇ ਜਾ ਸਕਦਿਆਂ ਹੈ।

ਬਦ ਦਾ ਧਰਮਾਇਸ਼ ਹਕ ਹੈ।
ਜਾਤ ਦਾ ਧਰਮ ਨਾਲ ਗੁੜਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜਾਤ ਨੂੰ ਤਕਤੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿਚ ਭੰਡਦੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫਿਰਕੇ ਜਾਂ ਜਾਤ ਦੇ ਨੇਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।
ਦਰਸ਼ਨ ਤਾਂ ਉਹ ਤਕਰੀਬਨ ਤਕਰੀਬਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਬਾਹਮਣ ਖਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ
ਕੱਢੇ-ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਨੇਤੇ ਸਮਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਾਕਮ ਦੇ ਧਰਮ
ਦਾ ਬਿਆਲ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਹਿਕਮਾਂ

ਇਹ ਗੱਲ ਅਜੇ ਵੇਖਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜਕ ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ ਆਦਰਸ਼ਕ ਲਛਣ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੇਗੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਚਲਾਇਆ ਪੰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਵਧਦਾ ਫੁਲਦਾ ਰਿਹਾ। 17 ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਸਿੱਖ, ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੇ ਕਈ ਸਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸੁਥੇ ਵਿਚ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਸਾਏ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸੁਬਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਤਜ਼ਾਰਤ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਖੜਕੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੱਟ ਕਾਸਤਕਾਰ ਵੀ ਪੰਥ ਦਾ ਤਕੜਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਰੀਗਰ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰ ਅਤੇ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸ ਸਮਾਜੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਰਪੁਸਤੀ ਗਰੁ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਵਿਸ਼ ਸਾਮਿਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵੇਦ ਸਾਹਿਬ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ 15 ਵਰ੍਷ੋਂ
ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬਿਛਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਕ ਵਿਚਾਰਾਂ
ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪ੍ਰਾਅ ਸਕਣਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਨੂੰ ਅੱਜ ਕਲ
ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਿੱਖ, ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਰਲ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ
ਸਨ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਚੀਜ਼
ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਈਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਬਾਬਰੀ ਪੰਬ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ਕ ਲਛਣ ਸੀ।

ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਅਜੇ ਵੇਖਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜਕ

ਬਰਾਬਰੀ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤਕ ਆਦਰਸ਼ਕ ਲਛਣ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੇਗੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਚਲਾਇਆ ਪੰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ-ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਵਧਦਾ ਫੁਲਦਾ ਰਿਹਾ। 17ਵੀਂ ਸੰਦੇ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਸਿੱਖ, ਮੁਗਲ ਰਾਜ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਵਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਸਬੇ ਵਿਚ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਏ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਇੰਲੀ ਸ਼ਹਿਬਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਤਜਾਰਤ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਪੇਸ਼ ਖਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੱਟ ਕਾਸਤਕਾਰ ਵੀ ਪੰਥ ਦਾ ਤਕਤ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਰੀਗਰ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਬਾਹਮਣ ਉਸ ਸਮਾਜੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਰਪਸਤੀ ਗੁਰੂ ਸਹਿਬਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਦਰਸ਼ਕ ਹਿੰਦੁ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚਾਰੇ ਵਰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਸੁੱਝ ਹੋਏ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਂਝੀ ਵਢਾਦਾਰੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਤੌਰ ਤਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਹਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਭਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਤ ਬਰਾਬਰ ਸਨ, ਪਰ ਧਰਮਸਾਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਤੁਲਾਲਕ? ਇਹ ਹੋਰ ਤੱਤ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਸਿੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਛਾ ਸਹਿਤ ਸਾਂਝੇ ਖਾਚੇ ਲਈ ਦਾਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਗਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਕੀ ਅਮੀਰ, ਕੀ ਗਰੀਬ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਦਸਵੰਧ ਕੱਢਣ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦੌੱਲਤ ਦੀ ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਧੰਨ ਦੀ ਇਸ ਮੁੜ-ਵੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾਪੀ ਜਾਂ ਗੈਰੀਬ ਸੰਸਥਾਪੀ ਈਦੇਂਬਰਸਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਖੱਲ੍ਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਅਵਸਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਵਧੇਰੇ ਕਮਾਈ ਲਈ ਸ਼ੁਭਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਈ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਵੰਚਾਂਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਅੰਤਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਸਰੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਰਥਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਭਲਕ ਪੰਥ ਵਿਚ ਉਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉੱਚੀ ਜਾਤ 'ਚ ਹੋਣ ਦੇ ਅਭਿਆਨ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤਿਆਂ ਦੇ ਪਰੰਪਰਿਕ ਆਧਾਰ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਇੱਜ ਪ੍ਰਾਣੇ ਸਮਾਜ-ਆਰਥਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਧਰਮ ਦੋ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਦੇ ਅਰਥ ਸੀਮਤ ਹਨ।

1699 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ
‘ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ, ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨ
ਕੀਤੀ ਜਿਹੜਾ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਰਹਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ‘ਖਾਲਸਾ’ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ-
ਉਹ ਸਿੱਖ ਜਿਹੜੇ ਮੰਜ਼ਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਲੁਪੁਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਸਿੱਧੇ
ਗੁਰ ਨਾਲ ਜ਼ਤੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕਮੁਠਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਇਕਮੁਠਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਰਤ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਪੰਥ ਨੇ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਸਤਰਾ

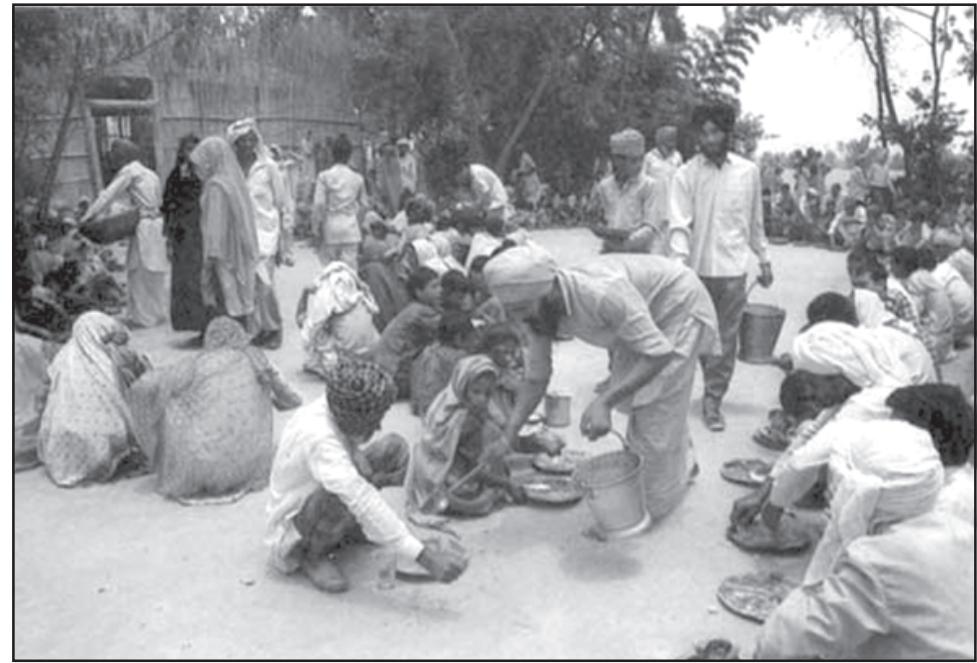
ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਬਾਬਰੀ ਦੇ ਆਦਰਸ ਨੂੰ ਜੱਟਾਂ ਜੀਓ-ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ
ਜੱਟ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਨ
ਦਬਿਸਤਾਨ-ਇ-ਮਜ਼ਾਹਿਰ ਦਾ ਕਰਤਾ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਦੇ
ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਾਨਕ ਪੰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਵਪਾਰ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਤੀਬਾਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ
ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਤਰੀ, ਬਾਹਮਣ, ਸਿੱਖ ਵੀ ਜੱਟ ਮਸੰਦਾ
ਨੂੰ ਬੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ
ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਿਦਾਂ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ ਦੇ
ਫੌਜਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ-
ਜਾਨ ਜੱਟਾਂ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਹਾਸਿਲ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ
ਦੀਆਂ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਜੱਟ ਹੋਰ ਵੀ ਅਗੇ ਆ
ਗਏ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ
ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਸੁਹਿਰਦੀ
ਸਨ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਿੱਖ-ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ

ਮਕਦੀਆਂ ਹਨ

1. ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕਮੁੱਠ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਆਈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਅਗੁਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਇਹਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਪਰ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਆਦਰਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਪਜਦੇ।

2. ਕਾਫੀ ਗਿੱਣਡੀ 'ਚ, ਤੱਬ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਸਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਇਹ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨਦਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਬ ਤੋਂ ਸਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਫ਼ਿਹਰ ਕੀਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ (Sovereign) ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਵ 'ਚ

ਧਿਆਂ (ਮੀਣੇ ਧੀਰ ਮੱਲੀਏ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਜ਼ਹਬੂਤ
ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਖਤਰੀਆਂ ਵਲ ਸੀ। ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੂਬੇ 'ਚ
ਵਸਦੇ ਜੱਟਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ
ਗੁਰਿਆਈ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਫੌਜੀ ਕਰਮ ਚੁਕ ਲਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਜੱਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਝਲਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ
ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਰਾਬਰ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਹਾਡਾਂ ਰਾਜਪੁਤਾਂ ਅਤੇ ਅੰਰਗਜੇਬ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰ
ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੱਕਰ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀ
ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਇੱਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਅੱਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲਸੇ ਵਿਚ ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹੀ ਅੰਸ਼ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਬਹਾਵਤ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜੱਟਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲੀ ਅੱਧੀ 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਦੀ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜੀਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ਼ੁਹਿਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿਚ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਗਈ। ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਇਤਨਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਸਿੱਖ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਾਰੀਗਰ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ। ਪਰ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬੋਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਕਰੀਬਨ ਤਕਰੀਬਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਸਨ। ਉਹ ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ

ਬਹਾਬੀਰੀ 'ਚ ਯਕੀਨ ਰਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਹਾਬੀਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੜੇ ਸੋਸ਼ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ। ਪਰ ਬਹਾਬੀਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਨਾ ਹੀ ਸੀ-ਲੜਨ ਦੀ, ਫਟਹਿ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹਾਬੀਰੀ ਉਹ ਹਮਲੇ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਗੁਰਮਤਿਆਂ ਲਈ ਬਹਾਬਰ ਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ। ਸਮੁੱਚੀ ਛੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਛੌਜੀ ਸਾਧਨ ਦਲ ਖਾਲਸੇ ਵਿਚ ਰਲਾ ਲੈਂਦੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਰਲ ਕੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਅੱਡੇ ਅੱਡੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਂਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਸੀ।

ਖਾਸੇ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੁਭਾਗ ਬਾਰੇ ਅਣਸੋਚੇ ਹੀ ਕਈ ਆਧਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਸਲਨ ਇਹ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ 18ਵੀਂ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਾਜ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਕੁਛੋਂ ਹੋਏ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਟਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਰਾਜ (Republican) ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਕਹੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਦੂਜੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3. ਇਕ ਪਾਸੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਭਾਵਾਂ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਰਵੋਤਮ ਮੁੱਖੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਜੇਡਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਚ ਸਮਝ ਕੇ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦਮ ਕੀਤਾ। ਨਾ ਢੌਲਤ ਦੀ ਮੁਤ-ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਆਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਉਤਾਰ-ਚੁਡਾ ਵਿਚ ਕਈ ਹੋਲ ਬਦਲ ਵੀ ਗਏ, ਪਰ ਰਾਜਸੱਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਆਈ। ਸਿੱਖ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਆਰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਲੱਗੇ। ਵਾਫਰ (surplus) ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਕੀ ਸਿੱਖ ਤੇ ਕੀ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਕਿਰਸਾਨ ਕੋਲੋਂ। ਕਾਰੀਗਰ ਅਤੇ ਦਸਤਕਾਰ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੇ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਨੌਕਰ ਚਾਕਰਾਂ ਦੇ ਬਹਾਲ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿਦੇ। ਰੱਬ ਨੇ ਠੀਕ ਰਾਓਂ ਨੂੰ ਚੰਕ ਅਤੇ ਚੰਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਉ ਕਰਕੇ ਵਿਖਾ ਦਿਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਰੱਬ ਨੇ ਸਮਾਜੀ ਵਿਤਕਰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕੀਤੇ। ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਰਗਾਂਬੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਬ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ
ਧਾਰਮਕ ਸੀ। ਇਹਦਾ ਸਮਾਜੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਕਾਸ ਅੰਜ਼-
ਮਾਤਰ ਹੀ ਹੋਇਆ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ
ਸਮਝ ਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਉਪਜ-
ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਇਹਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਨਾ ਹੀ ਗੋਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਾਂ
ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਚਲਾਈ
ਲਹਿਰ ਪੂਰਾ ਚੱਕਰ ਕੱਟ ਕੇ, ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਭੰਡਣ ਤੋਂ
ਸੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਿੱਖ-ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਮੁੜ-
ਸਥਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਸਮਾਜੀ-ਆਰਥਿਕ ਬਣਤਰ
'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਇਸ
ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦੀਆਂ। ਪੂਰਵ-ਉਦਯੋਗੀ
ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜੀ ਆਰਥਕ ਬਣਤਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ
ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਛੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਹਦੀ ਬਹੁ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਗੇ ਕਹਿੰਦੇ, “ਤੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਆਂ” ਬਾਬੂ ਜੀ ਧੰਨ ਸੀ ਦਲੀਪ ਕੁਰ, ਉਹਦੇ ਵਰਗ ਕਿਸੇ ਨੀ ਬਣ ਜਾਣਾ। ਸ਼ਕਲ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਸਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਉ ਏਨੀ ਸੀ ਨਿਰੀ ਗਇ ਸੀ ਗਉ। ਉਹਦੇ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਮੇਰਾ ਕਿਧਰੇ ਦਿਲ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਮੇਰਾ ਮਤਲ ਜੀਵਨ ਸਾਬੀ, ਜੀਵਨ ਸਾਬੀ ਓ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਰੋਟੀ ਟੁੱਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਕੋਲ ਮੈਂ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਬੈਠਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਸਵਰਗ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ।

ਇਕ ਦਿਨ ਫੌਜੀ ਦੀ ਬਹੁ ਕਹਿੰਦੀ, “ਬਾਪੁ ਜੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਉ। ਚੁੱਲ੍ਹੇ ‘ਤੇ ਦੱਧ ਤੱਤਾ ਕਰਨਾ ਧਰਿਆ ਹੋਇਆ, ਕਿਤੇ ਉਬਲ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਮੱਤ ਰਹਿੰਦੀ ਆ, ਮੈਂ ਉਹਦੀ ਧਾਰ ਕੱਢ ਲਿਆਵਾਂ....।”

ਮੇਰੇ ਸਹਿਜ ਸਭਾਅ ਮੈਂਹੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ‘ਭਾਈ ਰੋਟੀ ਕਿੱਥੇ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਆ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਈ ਖੋ ਲਿਆ।’

ਉਹਨੇ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਗਲਡਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਛੱਜ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ਛੱਟਿਆ। ਅਥੇ, “ਕਾਣੇ ਚੌਰੇ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਫਿਰ ਗਿਆ... ਕਾਣੇ ਚੌਰੇ ਨੂੰ ਨੂੰਹਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੀ ਸਰਮ ਨੀ ਰਹੀ... ਕਾਣਾ ਚੌਰਾ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਦਾ, ‘ਰੱਬ ਨੇ ਮੇਰਾ ਚੁੱਲਾ ਖੋ ਲਿਆ... ਕਾਣੇ... ਚੌਰੇ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾ ਲੀ, ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕੋਈ ਚੱਜ ਦਾ ਕੰਮ ਨੀ ਕੀਤਾ, ਚੱਟ ਲਿਆ, ਪੂੰਝ ਲਿਆ.... ਸਰਮ ਨੀ ਭੋਗਾ....।”

ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ‘ਧੰਨ ਏ ਤੂੰ, ਧੰਨ ਏ ਤੂੰ ਪੱਤ-ਧੀਏ।’ ਕਹਿ-ਕਹਿ ਕੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਬਿਨਾਈ ਰੱਖਿਆ ਉਹਨੇ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਦੀ ਸਰਮ ਵੀ ਲਾਹਤੀ। ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ-ਗੱਲ ਨਾਲ ਕਾਣਾ-ਚੌਰਾ ਕਰੋ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੈਂਹੋਂ ਸਿਰੋਂ ਲਿਹਿਗੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਖੁਰੀਆਂ-ਖੁਰੀਆਂ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀਆ, “ਸੁਣ ਕੁੜੀਏ ਸਿਰ ਢੱਕ ਕੇ ਚੁੰਨੀ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰ ਲੈਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਾਉ ਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਨਾ ਈ ਕਰਨੂੰਤਾਂ ਲੁਕੀਆਂ ਮੇਰਾ ਮਤਲ ਜਦੋਂ ਫੌਜੀ ਛੁੱਟੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਤੂੰ ਨਵੀਆਂ ਨਮੇਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਘਰੋਂ ਨੀ ਨਿਕਲਦੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੌਜ ‘ਚ ਹੁੰਦਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਉਲੇ ਕੱਢਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏਂ। ਪਰਸ ਬਾਂਹ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ਕਦੇ ਕਿਧਰ ਨੂੰ, ਕਦੇ ਕਿਧਰ ਨੂੰ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਜਿਹੜੇ ਚੰਦ ਤੂੰ ਚਾੜ੍ਹਦੀ ਈ। ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਬੋਡੀ ਗਰਜ ਪਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਆ ਹੋਰ ਮੈਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੰਜਰੀਆਂ ਨਚਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾਂ। ਬੋਡੇ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਨੀ ਮਾਰਿਆ। ‘ਮੇਰਾ ਮਤਲ’ ਜ਼ਮੀਨ ਦੱਬੀ ਨੀ....।”

ਬਹੁ ਨੇ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਚਾਰ ਲਾ ਕੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹੁਣ ਫੌਜੀ ਵੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਉਥੇ ਕੁਅਟਰ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਹੁ ਨੂੰ ਨਾਲ ਏ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਦੀ ਬਹੁ ਸਾਮਾਨ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਕੈ ਇਕ ਢਹਿ ਰਿਹਾ ਕਮਰਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੰਦੇ ਮਾਰਗੀ।

ਛੋਟਾ ਮੁੰਡਾ ਆਪਣੇ ਸਹਰੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਉਥੇ ਸਹਿਰ ਨੇਤੇ ਆ ਜਿਥੇ ਉਹ ਫੈਕਟਰੀ ‘ਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੁਣ ਉਹਦੀ ਸਹਿਰਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅੰਬਣ ਹੋ ਗਈ। ਬਹੁ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੀ ਆ। ਖ਼ਬਰੈ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ।

ਮੈਂ ਇਕੱਲੀ ਜਾਨ ਪਿੰਡ ਰਹਿਣਾ।

ਬਾਬੂ ਜੀ ਅਸੀਂ ਬੁੱਡੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ‘ਤੇ ਬਿਨਾਈ ਰੱਖਦੇ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਮਤਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜਤ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਬੁੱਢਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਗੁਨਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਮੇਰੀ ਇੱਜਤ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਮੈਥੋਂ ਡਰਦੇ ਸੀ ਬੀ ਚੰਦ ਸਿਉਂ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਨਾਲ ਲਿਉ ਬਿਸੀ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ। ਹੁਣ ਉਹੀ ਲੋਕ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਣਾ ਚੰਦ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਮੇਰੇ ਸਿੱਖੀਂ ‘ਚ ਆਰੀ ਫਿਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮੇਰਾ ਮਤਲ ਜਿਹੜੀ ਉਮਰੇ ਸਿਆਣਾ ਬੰਦਾ ਇੱਜਤ ਭਾਲਦੇ। ਉਦੋਂ ਉਹਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਨੇ।

ਪੰਨਸਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸੁਣ ਲੇ। ਪੰਨਸਨ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮ ਲੈ ਕੇ ਪਟਵਾਰੀ ਕੋਲ ਗਿਆ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚੀ ਸੀ। ਉਹ ਤੋਂ ਫਰਦਾਂ ਗਰਦਾਵਰੀਆਂ ਲਿਆਇਆ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾ ਕੇ ਅਲਖ ਜਗਈ, “ਪਟਵਾਰੀ ਸਾਹਬ, ਮੋਤੀਆਂ ਆਲੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਲਕੇ ਦੇ ਮਾਲਕੇ, ਧੰਨ ਓ ਤੁਸੀਂ ਬੋਡੇ ਬਿਨਾਂ ਜੱਟ ਕਾਣੀ ਕੌਡੀ ਦਾ ਵੀ ਨੀ....।”

ਪਟਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਫੋਰੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਲ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਉਣ ਲੱਗਾ, “ਬਾਬਾ ਕਿਉਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦੈਂ।”

ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੱਟ ਕਹਿ ਕੇ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਕਾਹਦਾ ਜੱਟ ਸੀ। ਕੈਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਫਾਰਮਾਂ ‘ਤੇ ਲਿਖਵਾਉਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟਵਾਰੀ ਵੱਡੇ ਸਾਰੇ ਰਸਿਸਟਰ ਉਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇਖੀ ਜਾਵੇ ਨਾਲੇ ਮਖੌਲ ਕਰੀ ਜਾਵੇ, “ਅੱਛਾ ਬਾਬਾ! ਪੈਨਸਨ ਲਵਾ ਲੈਣੀ ਆ ਸਾਡਾ ਗਰੀਬ... ਗਰਬੇ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੀਂ।”

ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਜਿਹੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਅੱਧੀਆਂ ਤੌਰੀਆਂ।” ਮੈਨੂੰ ਉਹਦੇ ਲਾਲਚੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਹ ਦਾ ਨੋਟ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਉਹ ਲਵੇਨਾ। ਸੋ ਰੁਪਿਆ ਦੇ ਕੇ ਮਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨਾਲੇ ਵੀ ਮਾਡੇ ਓ ਨਾਲੇ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਓ ਨਾਲੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਲਾਹੁੰਦੇ ਓ।”

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਖੇਤਾਂ ਵਲ ਜਾਣਾ ਝੁੰਮਦੀ ਕਣਕ ਜਿਵੇਂ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ‘ਬੰਦਾ ਮਾਰਦੇ ਜੱਟਾ, ਕਹਚਿਹਰੀਉ’ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਛੁਡਵਾ ਲਿਆਵਾਂਗੇ।’ ਪਰ ਮੈਂ ਫਿਰ ਸੋਚਦਾ ਕਣਕ ਇਹ ਨੀ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਸ਼ੁਅਂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਸੋਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਬੰਦਾ ਹੀ ਸੋਚਦਾ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾ ਇਕ ਹੋਰ ਬੰਦਾ ਸੋਚਦਾ, ‘ਲੜਾਈਆਂ-ਝਗੜਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੀ ਖੱਟਿਆ, ਆਪਾਂ ਕਰਜਾ ਲਾਹੁਂਗੇ।’

ਪਟਵਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਉਹਨੇ ਫਾਰਮ ਉਤੇ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ, “ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ।”

ਮੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਘੱਟ ਐਂ ਇਹ ਸਬਦ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁੰਮੇਰ ਆ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਸਭ ਕੁਝ ਈ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਜੱਟ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਣਨਾ ਪੈਂ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਧਰਤੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਦੀ। ਮਨ ਆਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਫੁੱਕ ਦਿਆਂ। ਕਈ ਦਿਨ ਇਹ ਫਾਰਮ ਘਰੇ ਹੀ ਪਏ ਰਹੇ। ਇਕ ਦਿੱਤਾ ਯੈਸੇ ਟਕੇ ਵਾਲੋਂ ਤੰਗ ਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡਿਸਪੈਸਰੀ ਵਾਲੇ ਭਾਕਟਰ ਕੋਲ ਚਲਿਆ।

“ਭਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ, ਧੰਨ ਓ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਧੰਨ ਏ ਬੋਡੀ ਭਾਕਟਰੀ, ਦਿਨ ਨੀ ਦੇਖਦੇ ਰਾਤ ਨੀ ਦੇਖਦੇ। ਇਹੀ ਸੇਵਾ ‘ਚ ਲੱਗ ਰਹਿੰਦੇ ਓ। ਤੁਸੀਂ ਮਰਿਆ ਪਿਆ ਬੰਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਓ। ਰੱਬ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਬੱਕ ਗਿਆ। ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਲੱਭਦੇ ਨੀ ਬੱਕੇ....।” ਮੈਂ ਡਿਸਪੈਸਰੀ ਵਾਲੇ ਭਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਹਦੀਆਂ ਘੋੜੀਆਂ ਗਈ ਜਾਵਾ।

ਭਾਕਟਰ ਵਿਹਲ ਹੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਨੀ ਭੇਜਦੀ। ਉਥੇ ਆ ਕੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਮਰਨਾ। ਭਾਕਟਰ ਕੰਹਿਦਾ, “ਬਾਬਾ ਬਿਮਾਰੀ ਵੱਸ?”

“ਬਾਬਾ ਜਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚਾਟਾਂ ‘ਤੇ ਲੱਗੀ ਉਹਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

“ਬਾਬਾ ਜਿਹੜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚਾਟਾਂ ‘ਤੇ ਲੱਗੀ ਉਹਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।”

“ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਉਹਨੇ... ਮੱਥੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜਵਾ ਲੈਣੀਆਂ ਆ।”

“ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਉਹਨੇ... ਮੱਥੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜਵਾ ਲੈਣੀਆਂ ਆ।”

“ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਉਹਨੇ... ਮੱਥੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜਵਾ ਲੈਣੀਆਂ ਆ।”

“ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਉਹਨੇ... ਮੱਥੇ ਹੋਏ ਤੁਸੀਂ ਮੁੜਵਾ ਲੈਣੀਆਂ ਆ।”

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 10ਵੇਂ ਵਰ੍ਗੇ 'ਚ ਕਦਮ ਧਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਡਵੈਸਟ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬੇਬਾਕ, ਬੇਲਾਗ ਅਤੇ ਨਿਯੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਵਰ੍ਗੇ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ

ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਕਿੰਟੂ) ਬਾਵਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ-ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨਾ
ਸਾਊਥਬੈਂਡ, ਮਿਸ਼ਨਵਾਕਾ

14 9:24

ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਕਿੰਟੂ) ਬਾਵਾ
(ਫੋਨ: 574-320-3242)

GOOD / BAD / UGLY CREDIT WE DO IT ALL

Credit Scores as low as 500 (Mortgage Rates are Okay)

Up to 97% Loan to Value Purchase / Cashout / Refinance

30 yrs Fixed @ 4.875 % APR Apply Today!!!!

Conforming Loans
Stated Income

FHA Loans

* Purchase upto 97%

* FHA Refinance / Cash Out

Gift Towards

Downpayment OK

FHA Streamline Refinance

* No Credit check

* No Credit Underwriting

* No Income Verification

7848 N Lincoln Ave. Skokie, IL 60076

**FIRST START
MORTGAGE**

2376 N. Neva Ave. Chicago, IL 60707

Phone: 847-260-0600

Phone: 847-874-4884

Cell: 847-361-0606

Fax: 847-874-4885

Illinois Residential Mortgage Licensee

We give Written Good Faith Estimates and We are right on the MONEY

97% Financing Available on 2-Unit / Single Family Home/ Town Home/ Condo.

We Have
Extended
Hours to
Serve you
better.

WE GIVE YOU WHAT WE QUOTE YOU

Contact: Waqar Qureshi @ 847-361-0606 (Cell)

Commercial Financing Solutions 7848 N Lincoln Ave. Skokie, IL 60076

Late on your Mortgage Payments? NO PROBLEM!!! CALL OUR LOAN MODIFICATION EXPERTS

Attn. Gas Station / Motel Managers Be a Business Owner
We Have Very Good Opportunities Available For First Time Business Buyers.

* Financing Available for Gas stations / Hotels / Motels / Flagged and Unflagged.

* Working Capital available for Flagged and Unflagged Businesses with or without real estate.

* Limo / Fleet Loans available.

* Gas Station for Sale at busy Intersection on Northwest Suburbs.

\$ 199,000.00

* Liquor Store for Sale in Milwaukee, WI \$199,000.00

* Grocery Store for Sale in Northwestern Suburbs. \$ 79,000.00

* Loan Modifications for Residential / Commercial Loans Call us today.

Contact: Amar Singh @ 312-719-0505 (Cell)